

МИКОЛАЇВСЬКИЙ
АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД

Дайджест

**судової палати у кримінальних справах
Миколаївського апеляційного суду
(щодо скасованих та змінених рішень судів
першої інстанції у кримінальних провадженнях)**

липень 2019 року

7/2019

Показчик за назвою суду

Список скасованих рішень місцевих судів міста Миколаєва та районних судів області у липні 2019 року

Вознесенський міськрайонний суд Миколаївської області, 3
Ленінський районний суд м. Миколаєва, 5
Заводський районний суд м. Миколаєва, 12
Снігурівський районний суд Миколаївської області, 14
Центральний районний суд м. Миколаєва, 17

Список змінених рішень місцевих судів міста Миколаєва та районних судів області у липні 2019 року

Вознесенський міськрайонний суд Миколаївської області, 26
Доманівський районний суд Миколаївської області, 28
Жовтневий районний суд Миколаївської області, 29
Заводський районний суд м. Миколаєва, 30
Корабельний районний суд м. Миколаєва, 31
Новобузький районний суд Миколаївської області, 36
Первомайський міськрайонний суд Миколаївської області, 37
Южноукраїнський міський суд Миколаївської області, 41

Список вироків апеляційного суду, якими скасовано (повністю/частково) вирокі місцевих судів міста Миколаєва та районних судів області у липні 2019 року

Корабельний районний суд м. Миколаєва, 43
Центральний районний суд м. Миколаєва, 44

Список скасованих рішень місцевих судів міста Миколаєва та районних судів області у липні 2019 року за результатами розгляду скарг на ухвали слідчих суддів

Баштанський районний суд Миколаївської області, 46
Врадіївський районний суд Миколаївської області, 49
Заводський районний суд м. Миколаєва, 50
Миколаївський районний суд Миколаївської області, 59
Центральний районний суд м. Миколаєва, 61
Южноукраїнський міський суд Миколаївської області, 72

Дайджест судової палати у кримінальних справах Миколаївського апеляційного суду (щодо скасованих та змінених рішень судів першої інстанції у кримінальних провадженнях)

У липні 2019 року Миколаївським апеляційним судом проведено аналіз проблемних та спірних питань застосування норм Кримінального процесуального кодексу України, які стали причинами скасування та зміни рішень судів першої інстанції у результаті їх перегляду в апеляційному порядку.

У результаті аналізу судових рішень суддів першої інстанції таблиця виглядає наступним чином.

Список скасованих рішень місцевих судів міста Миколаєва та районних судів області у липні 2019 року

Суд, рішення якого скасовано	Вознесенський міськрайонний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 473/701/19 (провадження 11-кп/812/452/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу від 14 березня 2019 року у відношенні Т. скасовано та призначено новий розгляд у суді першої інстанції.</p> <p>Відповідно до ч.5 ст. 539 КПК України у судове засідання з розгляду клопотання про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання викликаються засуджений, його захисник, прокурор. Про час та місце розгляду клопотання повідомляються орган або установа виконання покарань, що відає виконанням покарання або здійснює контроль за поведінкою засудженого.</p> <p>Як видно з матеріалів судового провадження, засуджений Т. судом першої інстанції взагалі не повідомлявся про дату розгляду заяви та не викликався у судове засідання з розгляду його клопотання про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Хоча у клопотанні Т. і просив суд першої інстанції проводити розгляд клопотання без його участі, у той ж час суд першої інстанції згідно ч.5 ст. 539 КПК України був зобов'язаний повідомити Т. у судове засідання, однак цього не зробив.</p> <p>Крім того, про час та місце розгляду клопотання не повідомлявся орган або установа виконання покарань, що відає виконанням покарання або здійснює контроль за поведінкою засудженого Т.</p> <p>Таким чином, судом першої інстанції під час розгляду клопотання Т. порушені вимоги ч. 5 ст. 539 КПК України.</p> <p>Крім того, як видно з матеріалів судового провадження, ухвалою суду першої інстанції від 14 лютого 2019 року доручено Регіональному центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги призначити засудженому Т. захисника.</p>

Дайджест судової палати у кримінальних справах Миколаївського апеляційного суду (щодо скасованих та змінених рішень судів першої інстанції у кримінальних провадженнях)

	<p>Разом із тим, засудженого Т. не повідомлено про призначення йому захисника - адвоката С.</p> <p>Таким чином, судом першої інстанції під час розгляду клопотання Т. порушено право останнього на захист (ст. 20 КПК України).</p> <p>Апеляційний суд вважає, що допущені судом першої інстанції порушення є істотними порушеннями вимог кримінального процесуального закону.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Вознесенський міськрайонний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 473/1734/19 (провадження № 11-кп/812/503/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу від 24.04.2019 року, якою відмовлено в задоволенні клопотання засудженого Ф. про умовно-дострокове звільнення від відбуття призначеного судом покарання - скасовано. Призначено новий розгляд в суді першої інстанції.</p> <p>Згідно вимог ст. 370 КПК України судові рішення повинно бути законним, обґрунтованим і вмотивованим. Законним є рішення, ухвалене компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених цим Кодексом. Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджені доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом відповідно до ст. 94 КПК України.</p> <p>Вмотивованим є рішення, в якому наведені належні і достатні мотиви та підстави його ухвалення.</p> <p>Проте, на думку апеляційного суду, суд першої інстанції не дотримався вказаних вимог кримінального процесуального закону.</p> <p>Відповідно до ст. 81 КК України умовно – дострокове звільнення може бути застосоване, якщо засуджений сумлінною поведінкою і ставленням до праці довів своє виправлення. Тобто, єдиною і достатньою підставою умовно - дострокового звільнення (крім відбуття визначеної в законі частини строку покарання) є досягнення однієї з цілей покарання – виправлення засудженого, що підтверджується його сумлінною поведінкою і ставленням до праці в процесі відбуття покарання, а також після фактичного відбуття засудженим не менш двох третин строку покарання, призначеного судом за умисний тяжкий злочин.</p>

	<p>Відмовляючи в задоволенні клопотання засудженого, суд першої інстанції послався лише на ту обставину, що Ф. не відбув, визначений п. 2 ч. 3 ст. 81 КК України, строк покарання, який є умовою для умовно-дострокового звільнення. Разом з тим, поза увагою суду залишились положення ч. 5 ст. 82 КК України, згідно яких до осіб, яким покарання замінено більш м'яким, може бути застосовано умовно-дострокове звільнення за правилами, передбаченими ст. 81 КК України. Так, суд не навів мотивів в ухвалі, чому він прийшов до висновку про те, що Ф. на час звернення з клопотанням до суду про умовно-дострокове звільнення не відбув двох третин строку призначеного йому судом покарання.</p> <p>В своїй ухвалі не наведені обставин, які б свідчили про наявність інших підстав, які б перешкождали умовно-достроковому звільненню Ф. від відбування покарання.</p> <p>На думку апеляційного суду, такий підхід до вирішення питання про наявність чи відсутності підстав для застосування умовно-дострокового звільнення від відбування покарання не може бути визнаний правильним. Оскільки суд повинен враховувати сукупність усіх обставин, які б дозволили йому зробити висновок, щодо можливості умовно-дострокового звільнення засудженого від відбування призначеного покарання.</p> <p>Такі дії суду першої інстанції не відповідають вимогам кримінального процесуального кодексу України та суперечать практиці Європейського суду з прав людини, яка підлягає обов'язковому застосуванню під час судового провадження.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Ленінський районний суд м. Миколаєва</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 489/4279/18 (провадження 11-кп/812/394/19) - ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Вирок від 29 січня 2019 року відносно Г., – скасовано. Призначено новий розгляд у суді першої інстанції.</p> <p>Відповідно до вимог ст. 370 КПК України, судові рішення повинно бути законним, обґрунтованим і вмотивованим. Законним є рішення, ухвалене компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених цим Кодексом. Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджені доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом відповідно до ст. 94 цього Кодексу. Вмотивованим є рішення, в</p>

якому наведені належні і достатні мотиви та підстави його ухвалення.

За змістом ч. 3 ст. 349 КПК України, суд має право, якщо проти цього не заперечують учасники судового провадження, визнати недоцільним дослідження доказів щодо тих обставин, які ніким не оспорюються. При цьому суд з'ясовує, чи правильно розуміють зазначені особи зміст цих обставин, чи немає сумнівів у добровільності їх позиції.

З аналізу ст. 349 КПК України можна виділити такі умови для проведення скороченого судового розгляду: 1) відсутність заперечень учасників судового розгляду щодо застосування спрощеної процедури; 2) погодження сторін із фактичними обставинами справи; 3) добровільність та істинність їхніх позицій; 4) переконаність суду в правильності розуміння сторонами обставин, що не оспорюються, і позбавлення права на апеляційне оскарження.

Відсутність заперечень розуміється як погодження сторін судового розгляду із недоцільністю дослідження доказів у провадженні по висунутому обвинуваченні через те, що ніхто не оспорує ці факти. Визнання фактичних обставин істинними означає сприйняття їх такими, що відповідають реальній дійсності й достатніми для доведення винуватості обвинуваченого. Суд зобов'язаний перевірити добровільність та істинність позиції сторін, які виявляються в особистісному волевиявленні на основі внутрішнього переконання й відсутності психічного або фізичного впливу на учасників судового процесу, а також розтлумачити наслідки застосування скороченого судового розгляду. Ці умови є обов'язковими, їх недотримання робить проведення розгляду провадження в порядку ч. 3 ст. 349 КПК України незаконним.

Відповідно до положень п. п. 1, 2 ч. 1 ст. 409 КПК України, підставою для скасування або зміни судового рішення при розгляді справи в суді апеляційної інстанції є неповнота судового розгляду та невідповідність висновків суду, викладених у судовому рішенні, фактичним обставинам кримінального провадження.

Істинне місце вчинення Г. злочину, передбаченого ч. 1 ст. 209 КК України не встановлено, та дана обставина залишилась поза увагою суду.

Під час розгляду кримінального провадження відносно Г. допущені істотні порушення вимог кримінального процесуального закону, які перешкодили суду ухвалити законне та обґрунтоване судове рішення, висновки суду не

відповідають викладеним у судовому рішенні фактичним обставинам кримінального провадження, при цьому, судом допущено неповноту судового розгляду, а тому вирок суду першої інстанції, відповідно до вимог п. 3 ч. 1 ст. 409 КПК України, підлягає скасуванню.

Крім того, під час апеляційного розгляду встановлено й інші порушення вимог КПК України, допущені судом першої інстанції, які є безумовною підставою для скасування вироку з призначенням нового розгляду в суді першої інстанції.

Відповідно до ст. 32 КПК України, кримінальне провадження здійснює суд, у межах територіальної юрисдикції якого вчинено кримінальне правопорушення. У разі якщо було вчинено кілька кримінальних правопорушень, кримінальне провадження здійснює суд, у межах територіальної юрисдикції якого вчинено більш тяжке правопорушення, а якщо вони були однаковими за тяжкістю – суд, у межах територіальної юрисдикції якого вчинено останнє за часом кримінальне правопорушення.

Як вбачається з обвинувального акту, Г. обвинувачується у вчиненні злочинів, передбачених ч. 3 ст. 190 КК України та ч. 1 ст. 209 КК України.

Відповідно до ст. 12 КК України, інкриміновані Г. злочини є тяжкими злочинами.

Враховуючи наведене, та те, що Г. інкримінувалось вчинення злочинів, передбачених ч. 3 ст. 190 та ч. 1 ст. 209 КК України, які згідно вимог ст. 12 КК України є однаковими за тяжкістю, а саме, тяжкими злочинами, то дане кримінальне провадження повинен розглядати суд, у межах територіальної юрисдикції якого вчинено останнє за часом кримінальне правопорушення (в даному випадку ч. 1 ст. 209 КК України).

Відповідно до вимог ст. 415 КПК України, суд апеляційної інстанції скасовує вирок чи ухвалу суду і призначає новий розгляд у суді першої інстанції, якщо:

1) встановлено порушення, передбачені пунктами 2, 3, 4, 5, 6, 7 частини другої статті 412 цього Кодексу.

В свою чергу, п. 7 ч. 2 ст. 412 КПК України передбачає, що судові рішення у будь-якому разі підлягає скасуванню, якщо порушено правила підсудності.

Наведені обставини свідчать про порушення судом вимог ст. 349 КПК України, та порушення судом першої інстанції правил підсудності, у зв'язку із чим вирок суду підлягає скасуванню з призначенням нового розгляду в суді першої інстанції.

На підставі викладеного, у зв'язку із допущеними судом першої інстанції істотними порушеннями вимог кримінального

	<p>процесуального закону, які перешкодили суду ухвалити законне та обґрунтоване рішення (ч. 1 ст. 412 КПК України), оскаржуваний вирок є таким, що не відповідає вимогам ст. 370 КПК України, а тому підлягає скасуванню з призначенням нового розгляду в суді першої інстанції.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Ленінський районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа № 1416/8966/12 (провадження 11-кп/812/558/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу від 15.05.2019 року, якою відмовлено у задоволенні клопотання К про зняття судимості, скасовано.</p> <p>Постановлено нову ухвалу, якою клопотання засудженого К. задовольнити, зняти з К. судимість за вироком Ленінського районного суду м. Миколаєва від 05 серпня 2014 року.</p> <p>Згідно ст. 370 КПК України судове рішення повинно бути законним, обґрунтованим і вмотивованим.</p> <p>На переконання колегії суддів, яке ґрунтується на всебічному, повному й неупередженому дослідженні доводів апеляційної скарги та матеріалів судового провадження, ухвала суду першої інстанції зазначеним вимогам кримінального процесуального закону не відповідає.</p> <p>Відмовляючи в задоволенні клопотання, суд першої інстанції мотивував своє рішення тим, що К. засуджений за вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 15, п. п. 1,2 ч. 2 ст. 115, ч. 1 ст. 263 КК України, а тому відповідно до вимог ч.2 ст.91 КК України зняття судимості до закінчення строків, зазначених у ст.89 цього Кодексу, не допускається, так як один із злочинів відноситься до особливо тяжких.</p> <p>З такими висновками суду першої інстанції колегія суддів не погоджується, оскільки згідно редакції ч. 2 ст. 91 КК України, що діяла на момент вчинення К. кримінальних правопорушень умовою зняття судимості (за наявності підстав, передбачених ч.1 ст. 91 КК цього Кодексу) було лише закінчення не менш як половини строку погашення судимості, зазначеного в ст. 89 цього Кодексу.</p> <p>Відповідно до ч. 2 ст. 4 КК України злочинність і караність, а також інші кримінально-правові наслідки діяння визначаються законом про кримінальну відповідальність, що діяв на час вчинення цього діяння.</p> <p>Часом вчинення злочину згідно із ч. 3 ст. 4 КК України визнається час вчинення особою передбаченої законом про кримінальну відповідальність дії або бездіяльності.</p>

Статтею 5 КК України визначено низку умов, за яких допускається надання зворотної дії закону про кримінальну відповідальність у часі.

Згідно частини 2 ст. 5 КК України, закон про кримінальну відповідальність, що встановлює злочинність діяння, посилює кримінальну відповідальність або іншим чином погіршує становище особи, не має зворотною дію в часі.

Отже, враховуючи, що К. вчинив злочин 22.05.2008 року, тобто до набрання чинності положень ст. 91 КК України, в редакції зміненої Законом України «Про Національне антикорупційне бюро України» № 1698-VII від 14 жовтня 2014 року, яка набрала законної сили 25.01.2015 року, то з урахуванням положень ч. 2 ст. 5 КК України і відповідно до принципу ретроактивності вказаний закон не має зворотною дії в часі, оскільки він погіршує становище засудженого у частині заборони зняття судимості після закінчення не менш як половини строку погашення судимості, зазначеного у статті 89 цього Кодексу.

У постанові Великої Палати Верховного Суду від 29 серпня 2018 року (справа № 663/537/17) вказано, що відповідно до ч. 2 ст. 4 КК України чинність закону про кримінальну відповідальність у часі визначається щодо злочинності, караності, а також інших кримінально-правових наслідків діяння.

Вжиті законодавцем словосполучення «інші кримінально-правові наслідки діяння», а також «поліпшення (чи погіршення) становища особи іншим чином» охоплюють собою всі інші кримінально-правові наслідки діяння, окрім злочинності й караності, та всі можливі аспекти впливу на кримінально-правове становище особи, в якому вона опиняється внаслідок вчинення нею злочину.

«Іншими кримінально-правовими наслідками діяння» можуть визнаватися будь-які передбачені КК України примусові заходи кримінально-правового характеру, здатні змінити (поліпшити чи погіршити) кримінально-правове становище особи.

Згідно з ч.1 ст.88 КК України особа визнається такою, що має судимість, з дня набрання законної сили обвинувальним вироком і до погашення або зняття судимості.

Згідно з ч.ч.1, 3 ст.91 КК України, якщо особа після відбуття покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі зразковою поведінкою і сумлінним ставленням до праці довела своє виправлення, то суд може зняти з неї судимість до закінчення строків, зазначених у статті 89 цього Кодексу.

Зняття судимості допускається лише після закінчення не менш як половини строку погашення судимості, зазначеного у статті 89 цього Кодексу.

У відповідності до положень п.9 ст.89 КК України такими, що не мають судимості, визнаються особи, засуджені до позбавлення волі за особливо тяжкий злочин, якщо вони протягом восьми років з дня відбуття покарання (основного та додаткового) не вчинять нового злочину.

Судом апеляційної інстанції встановлено, що з дня, коли К. було достроково звільнено від відбування покарання, з якого відповідно до вимог ч. 3 ст. 90 КК України обчислюється строк погашення судимості, до дня звернення з клопотанням про зняття судимості минуло більше 4-х років, тобто більше ніж половина строку погашення судимості за вчинення особливо тяжкого злочину.

Дані про те, що строк погашення судимості переривався, відсутні.

Як свідчать надані засудженим документи, він після відбуття покарання працює, є фізичною особою - підприємцем, одним з напрямків якої є діяльність у сфері права, займається суспільно-корисною працею, позитивно характеризується, веде здоровий образ життя, до адміністративної відповідальності не притягувався, має третю групу інвалідності.

Отже, завдання такого правового стану особи, як судимість, що має персональний характер і полягає у різноманітних обмеженнях щодо особи, які встановлюються з метою закріплення результатів впливу на неї та щоб переконатися, що відбулося її виправлення, досягнуті.

А тому клопотання засудженого про зняття судимості підлягає задоволенню.

Таким чином колегія суддів приходять до висновку, що ухвала суду першої інстанції про відмову у задоволенні клопотання про зняття судимості не може бути визнана законною, обґрунтованою і вмотивованою, оскільки суд неправильно застосував закон України про кримінальну відповідальність, а саме, положення ч.2 ст.91 КК України в редакції Закону 1698-VII від 14.10.2014 року, який не підлягає застосуванню, що згідно з ст.ст.407, 409, 413 КПК України є підставою для скасування ухвали та постановлення нової ухвали судом апеляційної інстанції.

Суд, рішення якого скасовано

Ленінський районний суд м. Миколаєва

Категорія справ	Справа № 489/1890/19 (провадження 11-кп/812/604/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу від 11 червня 2019 року, якою обвинувальний акт у кримінальному провадженні за обвинуваченням Г. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 358 КК України, повернуто прокурору для виконання вимог ст. 291 КПК України – скасовано. Призначено новий розгляд у суді першої інстанції.</p> <p>Відповідно до змісту п. 3 ч. 2 ст. 283, ст. 291 КПК України, обвинувальний акт є підсумковим процесуальним документом досудового слідства, за допомогою якого здійснюється функція обвинувачення, та в якому викладається його сутність і підстави, дається юридична оцінка та кваліфікація дій підозрюваного (обвинуваченого), визначаються межі судового розгляду.</p> <p>Вичерпний перелік відомостей, які має містити обвинувальний акт, визначено ч. 2 ст. 291 КПК України.</p> <p>Відповідно до п. 3 ч. 3 ст. 314 КПК України, у підготовчому судовому засіданні суд має право повернути обвинувальний акт, якщо він не відповідає вимогам цього Кодексу.</p> <p>Таким чином, у підготовчому судовому засіданні обвинувальний акт перевіряється на відповідність саме вимогам ч. 2 ст. 291 КПК України.</p> <p>З вимог п. 5 ч. 2 ст. 291 КПК України випливає, що обвинувальний акт повинен обов'язково містити виклад фактичних обставин кримінального правопорушення, які прокурор вважає встановленими, правову кваліфікацію кримінального правопорушення з посиланням на положення закону і статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність та формулювання обвинувачення.</p> <p>Відповідно до положень ч.3 ст. 314 КПК України суд має право повернути обвинувальний акт прокурору, якщо він не відповідає вимогам КПК України, тобто за наявності таких порушень вимог процесуального закону, які перешкоджають призначенню справи до судового розгляду. Отже, повернення обвинувального акта прокурору передбачає наявність в ньому таких недоліків, які перешкоджають суду призначити судовий розгляд.</p> <p>Посилання прокурора у тексті обвинувального акта на висновки експерта не є безумовною підставою для повернення обвинувального акта прокурору, оскільки, не перешкоджають призначенню справи до судового розгляду</p>

	<p>За такого, висновки суду першої інстанції про невідповідність обвинувального акта вимогам ст. 291 КПК України, з тих підстав на які суд послався в своїй ухвалі, є необґрунтованими.</p> <p>До того ж, формулювання обвинувачення в такому вигляді містить всі необхідні відомості та посилання на обставини, передбачені ст. 291 КПК України, і в обвинувальному акті сторона обвинувачення, посилаючись на висновок експерта, не вказує на нього, як на доказ вини Г у вчиненні кримінального правопорушення, а лише зазначає ті обставини, які прокурор вважав встановленими.</p> <p>У будь-якому випадку зазначене формулювання обвинувачення не має наперед встановленого значення для суду, як доказ вини Г, оскільки вказані в обвинувальному акті обставини мають бути доведені прокурором під час розгляду провадження по суті.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Заводський районний суд м. Миколаєва</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 487/6481/17 (провадження 11-кп/812/527/19) - ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Вирок від 26 березня 2019 року відносно Л., в частині вирішення цивільного позову, – скасовано.</p> <p>Призначено в цій частині новий розгляд в порядку цивільного судочинства в суді першої інстанції. В іншій частині вирок залишено без змін.</p> <p>Відповідно до положень ч. 1 ст. 128 КПК України, особа, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової та/або моральної шкоди має право під час кримінального провадження до початку судового розгляду пред'явити цивільний позов до підозрюваного, обвинуваченого.</p> <p>Згідно із ч. 5 ст. 128 КПК України, цивільний позов у кримінальному провадженні розглядається судом за правилами, встановленими цим Кодексом. Якщо процесуальні відносини, що виникли у зв'язку з цивільним позовом, цим Кодексом не врегульовані, до них застосовуються норми Цивільного процесуального кодексу України за умови, що вони не суперечать засадам кримінального судочинства.</p> <p>Відповідно до ч. 1 ст. 129 КПК України, ухвалюючи обвинувальний вирок, постановляючи ухвалу про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, суд залежно від доведеності підстав і розміру позову задовольняє цивільний позов повністю або частково чи відмовляє в ньому.</p> <p>Відповідно до ч. 1 ст. 1166 ЦК України майнова шкода, завдана неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю майну</p>

фізичної або юридичної особи, відшкодовується у повному обсязі особою, яка її завдала.

Відповідно до п. 7 ч. 1 ст. 368 КПК України, ухвалюючи вирок, суд повинен вирішити питання, чи підлягає задоволенню цивільний позов і, якщо так, на чию користь, в якому розмірі та в якому порядку.

Крім того, зі змісту ст. 374 КПК України вбачається, що у разі визнання особи винуватою, у резолютивній частині вироку, серед іншого, зазначається рішення про цивільний позов.

Як вбачається із мотивувальної частини вироку, суд першої інстанції зазначив, що цивільний позов, який заявлений представником потерпілого ТОВ «ДЦ Україна» до обвинуваченого Л., про стягнення матеріальної шкоди у сумі 341,97 грн., що була завдана протиправними діями останнього, підлягає задоволенню, однак, у резолютивній частині вироку не зазначив рішення з цього питання, що є порушенням п. 2 ч. 4 ст. 374 КПК України.

Разом з тим, відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 63 КПК України, представником цивільного позивача, цивільного відповідача у кримінальному провадженні може бути керівник чи інша особа, уповноважена законом або установчими документами, працівник юридичної особи за довіреністю - у випадку, якщо цивільним позивачем, цивільним відповідачем є юридична особа., а з огляду на п. п. 2, 3 ч. 2 ст. 63 КПК України, його повноваження підтверджуються, копією установчих документів юридичної особи – якщо представником цивільного позивача, цивільного відповідача є керівник юридичної особи чи інша уповноважена законом або установчими документами особа, або довіреністю – якщо представником цивільного позивача, цивільного відповідача є працівник юридичної особи, яка є цивільним позивачем, цивільним відповідачем.

Перевіркою матеріалів справи встановлено, що вони не містять документів, які б підтверджували повноваження Г. на представництво інтересів ТОВ «ДЦ Україна», яка подала цивільний позов в інтересах вказаного товариства, а тому, з урахуванням наведеного, апеляційний суд позбавлений можливості вирішити цивільний позов по суті.

Отже, у зв'язку з допущеними істотними порушеннями вимог кримінального процесуального закону, на підставі п. 3 ч. 1 ст. 409 КПК України, вирок суду першої інстанції відносно Л. підлягає скасуванню в частині вирішення цивільного позову з направленням провадження на новий судовий розгляд в порядку цивільного судочинства.

Суд, рішення якого скасовано	Снігурівський районний суд Миколаївської області Кветка І. А.
Категорія справ	Справа № 485/371/19 (провадження 11-кп/812/587/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Вирок від 3 травня 2019 року відносно П. та К. скасовано і призначено новий судовий розгляд у суді першої інстанції.</p> <p>Відповідно до вимог статті 370 КПК України, судові рішення повинні бути законним, обґрунтованим і вмотивованим.</p> <p>Законним є рішення, ухвалене компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених цим Кодексом.</p> <p>Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджені доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом, відповідно до статті 94 цього Кодексу.</p> <p>Вмотивованим є рішення, в якому наведені належні і достатні мотиви та підстави його ухвалення.</p> <p>В Україні визнається і діє принцип верховенства права. Людина, її права та свободи визнаються найвищими цінностями та визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Конституція України має найвищу юридичну силу, а закони та інші нормативно-правові акти приймаються на її основі та повинні їй відповідати. В Основному законі зафіксовано основні засади судочинства, його відповідні положення є складовою частиною кримінального процесуального законодавства України, поряд із міжнародними договорами, що обов'язкові для України, та іншими законами (частина 2 статті 1 КПК України). Принцип законності у кримінальному провадженні вимагає застосовувати кримінальне процесуальне законодавство України з урахуванням практики Європейського суду з прав людини та передбачає застосування загальних засад кримінального провадження у випадках, коли положення КПК не регулюють або неоднозначно регулюють питання кримінального провадження (частини 6 статті 9 КПК України).</p> <p>Кримінальне провадження щодо неповнолітніх здійснюється у загальному порядку з врахуванням особливостей, передбачених главою 38 КПК України, та з дотриманням принципу забезпечення реалізації неповнолітніми особами права користуватися додатковими гарантіями, встановленими вітчизняним законодавством.</p> <p>Зокрема, участь у судовому розгляді законних представників, представника служби у справах дітей, уповноваженого</p>

підрозділу органів Національної поліції, а також в деяких випадках педагога чи психолога, а в разі необхідності – лікаря.

Окрім того, у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх підлягають з'ясуванню:

повні і всебічні відомості про особу неповнолітнього: його вік (число, місяць, рік народження), стан здоров'я та рівень розвитку, інші соціально-психологічні риси особи, які необхідно враховувати при індивідуалізації відповідальності чи обранні заходу виховного характеру. За наявності даних про розумову відсталість неповнолітнього, не пов'язану з психічною хворобою, повинно бути також з'ясовано, чи міг він повністю усвідомлювати значення своїх дій і в якій мірі міг керувати ними;

ставлення неповнолітнього до вчиненого ним діяння;

наявність дорослих підбурювачів та інших співучасників кримінального правопорушення.

умови життя та виховання неповнолітнього, зокрема:

1) склад сім'ї неповнолітнього, обстановку в ній, взаємини між дорослими членами сім'ї та дорослими і дітьми, ставлення батьків до виховання неповнолітнього, форми контролю за його поведінкою, морально-побутові умови сім'ї;

2) обстановку в школі чи іншому навчальному закладі або на виробництві, де навчається або працює неповнолітній, його ставлення до навчання чи роботи, взаємини з вихователями, учителями, однолітками, характер і ефективність виховних заходів, які раніше застосовувалися до нього;

3) зв'язки і поведінку неповнолітнього поза домом, навчальним закладом та роботою.

Вказаних вимог Закону суд першої інстанції дотримався не в повному обсязі.

Так, відповідно до статті 44 КПК України, як законні представники можуть бути залучені батьки (усиновлювачі), а в разі їх відсутності - опікуни чи піклувальники особи, інші повнолітні близькі родичі чи члени сім'ї, а також представники органів опіки і піклування, установ і організацій, під опікою чи піклуванням яких перебуває неповнолітній, недієздатний чи обмежено дієздатний.

Про залучення законного представника слідчий, прокурор виносить постанову, а слідчий суддя, суд – постановляє ухвалу.

Однак, в порушення вказаних норм КПК України, питання про залучення, як законних представників батька неповнолітнього обвинуваченого К. та батька неповнолітнього обвинуваченого П. не обговорювалося.

	<p>Відповідно до положень частини 2 статті 488 КПК України, в судове засідання вказані особи не викликались.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Снігурівський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 485/537/19 (провадження 11-кп/812/533/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу від 25 квітня 2019 року, якою обвинувальний акт у кримінальному провадженні за обвинуваченням К.Д., у вчиненні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 286 КК України, - повернуто прокурору через невідповідність обвинувального акта вимогам КПК України скасовано та призначено новий розгляд в суді першої інстанції.</p> <p>Відповідно до п. 5 ч. 2 ст. 291 КПК України обвинувальний акт має містити виклад фактичних обставин кримінального правопорушення, які прокурор вважає встановленими, правову кваліфікацію кримінального правопорушення з посиланням на положення закону і статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність та формулювання обвинувачення.</p> <p>Зазначені вимоги закону дотримані при складанні обвинувального акта, оскільки в ньому викладено фактичні обставини кримінального правопорушення, які прокурор вважає встановленими, правова кваліфікація кримінального правопорушення з посиланням на положення закону і статтю закону України про кримінальну відповідальність та формулювання обвинувачення.</p> <p>Обґрунтовуючи своє рішення, суд першої інстанції вказав, що в обвинувальному акті не зазначено анкетних даних К.С. - брата померлого обвинуваченого, якому вручено повідомлення про підозру, йому не вручалась копія обвинувального акта, матеріали досудового розслідування не відкривалися.</p> <p>Проте п.2 ч.2 ст. 291 КПК України передбачено обов'язкове зазначення в обвинувальному акті анкетних відомості кожного обвинуваченого. Разом з тим, К.С. не є обвинуваченим. Вручення йому повідомлення про підозру як члену сім'ї за неможливістю вручити його самому підозрюваному, який загинув під час ДТП, не наділяє К.С. правами та обов'язками підозрюваного (обвинуваченого), оскільки він не є стороною кримінального провадження. Отже доводи суду про необхідність зазначення анкетних даних К., є необґрунтованими.</p> <p>Відповідно до п.6 ч.2 ст. 52 КПК України участь захисника у кримінальному провадженні щодо реабілітації померлої особи є</p>

	<p>обов'язковою. Відповідно до ч.4 ст. 46 КПК України захисник користується процесуальними правами підозрюваного, обвинуваченого, захист якого він здійснює, крім процесуальних прав, реалізація яких здійснюється безпосередньо підозрюваним, обвинуваченим і не може бути доручена захиснику. Повноваження захисника Д. підтверджуються наданими нею документами, передбаченим ст. 50 КПК України.</p> <p>Як передбачено ст. 290 КПК України, захиснику Д. було відкрито матеріали та згідно зі ст. 293 КПК України вручено обвинувальний акт та реєстр матеріалів кримінального провадження. Оскільки К.С. не є обвинуваченим та взагалі учасником кримінального провадження, вручення йому вказаних процесуальних документів не передбачено.</p> <p>Таким чином, обвинувальний акт у кримінальному провадженні за обвинуваченням К.Д. складено відповідно до вимог ст. 291 КПК України і підстав для його повернення немає.</p> <p>Відповідно до п. 3 ч. 3 ст. 314 КПК України у підготовчому судовому засіданні суд має право повернути обвинувальний акт прокурору лише у разі, якщо він не відповідає вимогам цього Кодексу.</p> <p>При апеляційному розгляді оскаржуваної ухвали про повернення обвинувального акта прокурору встановлено, що обвинувальний акт у даному кримінальному провадженні відповідає вимогам ст.291 КПК України.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Центральний районний суд м. Миколаєва</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 490/5055/18 (провадження № 11-кп/812/147/19) - ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Вирок від 20 липня 2018 року відносно Н. про затвердження угоди між прокурором і обвинуваченим про визнання винуватості скасовано.</p> <p>Постановлено направити кримінальне провадження до органу досудового розслідування для здійснення досудового розслідування в загальному порядку.</p> <p>Відповідно до вимог статті 370 КПК України, судові рішення повинні бути законним, обґрунтованим і вмотивованим.</p> <p>Законним є рішення, ухвалене компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених цим Кодексом.</p> <p>Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджені доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом, відповідно до статті 94 цього Кодексу.</p>

Вмотивованим є рішення, в якому наведені належні і достатні мотиви та підстави його ухвалення.

Відповідно до частини 2 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, частини 2 статті 14 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права, частини 1 статті 11 Загальної декларації прав людини кожен, кого обвинувачено у вчиненні кримінального правопорушення, вважається невинуватим доти, доки його вину не буде доведено в законному порядку.

Така ж правова позиція закріплена і в статті 62 Конституції України, статті 17 КПК України.

Із змісту статті 2 Протоколу №7 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, слідує, що кожен, кого суд визнав винним у вчиненні кримінального правопорушення, має право на перегляд судом вищої інстанції факту визнання його винним або винесення йому вироку.

Згідно статті 90 КПК України, рішення національного суду або міжнародної судової установи, яке набрало законної сили і ним встановлено порушення прав людини і основоположних свобод, гарантованих Конституцією України і міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, має преюдиційне значення для суду, який вирішує питання про допустимість доказів.

Виходячи з приписів пункту 3 частини 7 статті 474 КПК України, у кримінальному провадженні на підставі угоди суд не вправі затвердити угоду, умови якої порушують права, свободи чи інтереси сторін або інших осіб.

Всупереч викладеному, як убачається зі змісту вироку, ухвалюючи рішення про затвердження угоди про визнання винуватості Н. у вчиненні злочину, передбаченого частиною 2 статті 369-2 КК України, вказаних вимог кримінального процесуального закону суд першої інстанції не дотримався.

Крім того, у вироку фактично викладено відомості щодо особи яку можливо ідентифікувати. Суд першої інстанції фактично зробив висновок, про визнання П. суб'єктом кримінальних правопорушень, який не був учасником даного кримінального провадження.

Однак, враховуючи заперечення П. встановлених щодо нього у вироку відносно Н. обставин та проведення досудового розслідування щодо нього в іншому кримінальному провадженні, як слідує із змісту затвердженої угоди, такі обставини згідно зі статей 91, 92 КПК України підлягають доказуванню слідчим, прокурором у загальному порядку з

	<p>дотриманням таких засад кримінального провадження, як верховенство права, законність, презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини.</p> <p>При цьому гарантовані законом права П. у кримінальному провадженні не можуть бути жодним чином звужені чи обмежені. Про недопустимість нехтування презумпцією невинуватості та правом на справедливий суд у своїх рішеннях також неодноразово стверджував і Європейський суд з прав людини.</p> <p>Проте, в даному випадку вказаних засад кримінального провадження по відношенню до П. суд першої інстанції не дотримався та, незважаючи на недоліки угоди про визнання винуватості, пов'язані з порушенням прав, свобод та інтересів П., всупереч приписам пункту 3 частини 7 статті 474 КПК України прийняв рішення про затвердження умов угоди у запропонованій сторонами редакції, чим істотно порушив вимоги кримінального процесуального закону.</p> <p>Таким чином, обвинувальним вироком щодо Н. по суті створено преюдицію, якою, всупереч презумпції невинуватості, встановлено факт вчинення злочинів П., передбачених частиною 4 статті 368, частиною 2 статті 369-2 КК України., що є неприпустимим.</p> <p>Зазначені вище порушення є істотним порушенням вимог кримінального процесуального законодавства, які перешкодили суду ухвалити законне та обґрунтоване судове рішення відповідно до приписів частини 1 статті 412 КПК України.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Центральний районний суд м. Миколаєва</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа <u>№ 490/1704/17 (провадження № 11 - кп/812/445/19)</u> - ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Вирок від 27 лютого 2019р. в частині засудження Б. за ч.2 ст. 125 КК України скасовано.</p> <p>На підставі п.2 ч.1 ст. 49 КК України звільнено Б. від кримінальної відповідальності за ч. 2 ст. 125 КК України у зв'язку із закінченням строків давності, кримінальне провадження в цій частині закрито. В іншій частині зазначений вирок залишено без змін.</p> <p>Суд апеляційної інстанції вправі вийти за межі апеляційних вимог, якщо цим не погіршується становище обвинуваченого або особи, щодо якої вирішувалося питання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру.</p>

	<p>Відповідно до п.2 ч.1 ст. 49 КК України особа звільняється від кримінальної відповідальності, якщо з дня вчинення нею злочину і до набрання вироком законної сили минуло три роки у разі вчинення злочину невеликої тяжкості, за який передбачене покарання у виді обмеження або позбавлення волі.</p> <p>Згідно ч. 2 ст. 12 КК України, злочин, передбачений ч. 2 ст. 125 КК України, відноситься до категорії злочинів невеликої тяжкості, санкція якого передбачає покарання у виді обмеження волі.</p> <p>Матеріали кримінального провадження не містять даних про те, що після вчинення зазначеного злочину обвинувачений Б. ухилявся від слідства або суду, або вчинив новий злочин середньої тяжкості, тяжкий або особливо тяжкий злочин.</p> <p>Злочин, передбачений за ч.2 ст. 125 КК України, вчинений Б. 05.06.2016 року, на час розгляду кримінальної справи апеляційним судом пройшло три роки. Таким чином, строк давності для притягнення Б. до кримінальної відповідальності на час розгляду кримінального провадження апеляційним судом, сплинув.</p> <p>Відповідно до положень ст. 417 КПК України, встановивши у судовому засіданні під час апеляційного розгляду наявність підстав для звільнення особи від кримінальної відповідальності, передбачених ст. 284 КПК України, суд апеляційної інстанції скасовує вирок чи ухвалу і закриває кримінальне провадження.</p> <p>Оскільки, строк давності для притягнення Б. до кримінальної відповідальності за ч.2 ст. 125 КК України на даний час закінчився, останній не заперечує проти звільнення його від кримінальної відповідальності з нереабілітуючих підстав, апеляційний суд приходять до висновку про необхідність скасування вироку суду першої інстанції в частині засудження Б. за ч.2 ст. 125 КК України та звільнення Б. від кримінальної відповідальності за вчинення даного злочину у зв'язку із закінченням строків даності, на підставі п.2 ч.1 ст. 49 КК України, із закриттям кримінального провадження в цій частині.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Центральний районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа № 490/12276/14-к (провадження № 11-кп/812/58/19) - ухвала

**рішення
скасовано**

та призначено новий розгляд у суді першої інстанції.

Відповідно до вимог ст. 370 КПК України, судові рішення повинні бути законним, обґрунтованим і вмотивованим.

Законним є рішення, ухвалене компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених цим Кодексом.

Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджені доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом відповідно до ст. 94 цього Кодексу.

Вмотивованим є рішення, в якому наведені належні і достатні мотиви та підстави його ухвалення.

Стаття 94 КПК України передбачає, що слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд за своїм внутрішнім переконанням, яке ґрунтується на всебічному, повному й неупередженому дослідженні всіх обставин кримінального провадження, керуючись законом, оцінюють кожний доказ з точки зору належності, допустимості та взаємозв'язку для прийняття відповідного процесуального рішення.

За змістом ст. 374 КПК України, якою визначені загальні вимоги до змісту вироку передбачено, що у разі визнання особи виправданою у мотивувальній частині вироку зазначаються формулювання обвинувачення, яке пред'явлене особі і визнане судом недоведеним, а також підстави для виправдання обвинуваченого з зазначенням мотивів, з яких суд відкидає докази обвинувачення.

Ухвалюючи виправдувальний вирок відносно С. та Н., суд першої інстанції не дотримався вказаних вимог закону.

Судом першої інстанції, в порушення вимог, визначених главою 4 КПК України, не надана належна правова оцінка всім доказам представленим стороною обвинувачення.

Ухвалюючи виправдувальний вирок, суд першої інстанції не дослідив, та без відповідного мотивування не навів у вироку, чому не прийняв до уваги, як докази сторони обвинувачення – показання потерпілого щодо фактичних обставин кримінального провадження, показання якого, на думку сторони обвинувачення, у сукупності з письмовими доказами, підтверджують винуватість обвинувачених, тобто наведені докази могли істотно вплинути на рішення суду під час вирішення питання про винуватість або невинуватість обвинувачених, що є порушенням норм кримінального процесуального закону та норм міжнародного права, які

призвели до неповноти судового розгляду, під час якого залишились недослідженими обставини, з'ясування яких може мати істотне значення для ухвалення законного, обґрунтованого та справедливого судового рішення.

Разом з тим, виходячи із положень визначених главою 4 КПК України, оцінка доказів полягає у тому, що суд, за своїм внутрішнім переконанням, яке ґрунтується на всебічному, повному й неупередженому дослідженні всіх обставин кримінального провадження оцінює кожний доказ окремо та в сукупності. Крім того, оцінка доказів передбачає аналіз його змісту або відомостей, які містяться у ньому шляхом зіставлення зі змістом інших доказів на предмет, чи узгоджуються вони між собою чи ні.

Відповідно до п. 17 Постанови Пленуму Верховного Суду України № 5 від 29 червня 1990 року «Про виконання судами України законодавства і постанов Пленуму Верховного Суду України з питань судового розгляду кримінальних справ і постановлення вироку», висновки суду щодо оцінки доказів належить викласти у вирокі в точних і категоричних судженнях, які виключали б сумніви з приводу достовірності того чи іншого доказу. Прийняття одних і відхилення інших доказів судом повинно бути мотивовано.

Суд зобов'язаний мотивувати прийняте рішення, а саме обґрунтувати свої висновки у кримінальному провадженні, аргументувати свою позицію та переконливо довести, чому одні докази покладені в його основу, а інші відкинуті або не враховані. За наявності суперечливих доказів суд повинен проаналізувати їх, навести мотиви свого рішення. Тобто вирок суду повинен відповідати вимогам, передбаченим ст. 370 КПК України, щодо законності, обґрунтованості і вмотивованості.

У пар. 33 справи *Kari-Pekka Pietilainen v. Finland* (Кари-Пека Питилайнен проти Фінляндії, рішення від 22.09.2009 р.), Європейський суд зазначив, що право сторін надавати міркування по справі, які вони вважають такими, що стосуються справи, визначає відповідний обов'язок суду належним чином досліджувати всі доводи, представлені сторонами: Розділ 13 Застосування положень ст. 6 Конвенції з прав людини 167 «...право на справедливий судовий розгляд, гарантоване за статтею 6 пар. 1 Конвенції, охоплює, між іншим, право сторін у провадженні надавати доводи, які вони вважають такими, що стосуються їхньої справи. Оскільки призначення Конвенції гарантувати не права, які є теоретичними чи ілюзорними, а права, які є реальними та ефективними., це право може

	<p>розглядатись як ефективно лише, якщо заявник дійсно «заслуховується», тобто його доводи належним чином досліджуються судом. Стаття 6 пар. 1 Конвенції покладає на суди обов'язок провести належне дослідження доводів, аргументів та доказів, представлених сторонами, без упередженості до їхньої оцінки або релевантності до їхнього рішення..».</p> <p>Виходячи із змісту вимог ст. 411 КПК України, судові рішення вважається таким, що не відповідає фактичним обставинам кримінального провадження, якщо, окрім іншого, суд не взяв до уваги докази, які могли істотно вплинути на його висновки. Коли невідповідність висновків суду фактичним обставинам кримінального провадження вплинула чи могла вплинути на вирішення питання про винуватість або невинуватість обвинуваченого, на правильність застосування закону України про кримінальну відповідальність, на визначення міри покарання або застосування примусових заходів медичного характеру вирок підлягає скасуванню чи зміні.</p> <p>Ст. 412 КПК України передбачає, що істотними порушеннями вимог кримінального процесуального закону є такі порушення вимог цього Кодексу, які перешкодили чи могли перешкодити суду ухвалити законне та обґрунтоване судові рішення.</p> <p>За наведеного, суд апеляційної інстанції вважає, що зміст оскаржуваного вироку не відповідає вимогам законності, обґрунтованості та вмотивованості.</p> <p>При цьому, оскільки судом першої інстанції не оцінені належним чином обставини, шляхом дослідження доказів, наданих сторонами кримінального провадження і вирок не містить належної правової оцінки цих доказів, суд апеляційної інстанції, відповідно до положень ч. 3 ст. 404 КПК України, позбавлений процесуальної можливості повторно дослідити обставини встановлені під час кримінального провадження та дати їм свою оцінку.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Центральний районний суд м. Миколаєва</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 490/2846/19 (провадження 11-кп/812/580/19) - ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Ухвалу від 22.05.2019 року в частині повернення прокурору обвинувального акту за обвинуваченням Г., Ш. та К. у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 3 ст. 28 ч. 1 ст. 205 та ч. 3 ст. 28 ч. 2 ст. 205 КК України, скасовано.</p>

Призначити новий розгляд кримінального провадження щодо Г., Ш. та К. за обвинуваченням у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 3 ст. 28 ч. 1 ст. 205 та ч. 3 ст. 28 ч. 2 ст. 205 КК України в суді першої інстанції.

Згідно ст. 370 КПК України судове рішення повинно бути законним, обґрунтованим і вмотивованим.

На переконання колегії суддів, яке ґрунтується на всебічному, повному й неупередженому дослідженні доводів апеляційної скарги та матеріалів судового провадження, ухвала суду першої інстанції зазначеним вимогам кримінального процесуального закону не відповідає.

Так, відповідно до п.1 ч.3 ст. 314 КПК України, суд у підготовчому судовому засіданні має право затвердити угоду або відмовити в затвердженні угоди та повернути кримінальне провадження прокурору для продовження досудового розслідування в порядку, передбаченому ст. ст. 468 - 475 КПК України.

Згідно ч. 7 ст. 474 КПК суд відмовляє в затвердженні угоди, якщо: 1) умови угоди суперечать вимогам цього Кодексу та закону, в тому числі допущена неправильна правова кваліфікація кримінального правопорушення, яке є більш тяжким ніж те, щодо якого передбачена можливість укладення угоди; 2) умови угоди не відповідають інтересам суспільства; 3) умови угоди порушують права, свободи чи інтереси сторін або інших осіб; 4) існують обґрунтовані підстави вважати, що укладення угоди не було добровільним, або сторони не примирилися; 5) очевидна неможливість виконання обвинуваченим взятих на себе за угодою зобов'язань; 6) відсутні фактичні підстави для визнання винуватості.

У такому разі досудове розслідування або судове провадження продовжуються у загальному порядку.

Відповідно до положення п.13 Постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ № 13 від 11.12.2015 «Про практику здійснення судами кримінального провадження на підставі угод», якщо угоди (незалежно від її виду) досягнуто під час досудового розслідування, після виконання процесуальних дій, передбачених ст. 290, 291 КПК, складений слідчим та затверджений прокурором обвинувальний акт разом із підписаною сторонами угодою невідкладно надсилається до суду.

Відповідно до п.18 зазначеної Постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і

кримінальних справ за наслідками розгляду угоди в судовому засіданні (під час підготовчого судового провадження або під час судового розгляду) суд, перевіrivши відповідність угоди вимогам кримінального процесуального закону і закону про кримінальну відповідальність, врахувавши доводи сторін кримінального провадження та інших учасників судового провадження, має прийняти одне із таких рішень: затвердити угоду про визнання винуватості чи про примирення, або відмовити у затвердженні угоди в разі встановлення підстав, передбачених ч. 7 ст. 474 КПК України, та: повернути кримінальне провадження прокурору, якщо угоди досягнуто під час досудового розслідування, для його продовження у порядку, передбаченому КПК України; або продовжити судовий розгляд у загальному порядку, якщо угоду було укладено під час його здійснення; або призначити судовий розгляд для проведення судового провадження в загальному порядку, якщо до суду надійшов обвинувальний акт, а угоду було укладено під час підготовчого провадження, а також у випадку подання прокурором відповідного клопотання, пов'язаного з відсутністю необхідності продовження досудового розслідування внаслідок його фактичного закінчення.

Однак, як вбачається з матеріалів провадження, судом першої інстанції при прийнятті рішення про відмову в затвердженні угоди та подальшого повернення матеріалів провадження прокурору для продовження досудового розслідування, не враховано, що угода про визнання винуватості в даному випадку була укладена після закінчення досудового розслідування та після того, як обвинувальний акт було направлено до суду, відтак всі необхідні слідчі процесуальні дії органом досудового розслідування були проведені, досудове розслідування у даному кримінальному провадженні завершено складанням обвинувального акту, тому необхідності повернення матеріалів кримінального провадження для продовження досудового розслідування в даному випадку немає.

При цьому, як вбачається з матеріалів судового провадження, питання щодо можливості призначення судового розгляду обвинувального акту в загальному порядку у відповідності до положень п. 5 ч. 1 ст. 314 КПК України суд першої інстанції при таких обставинах не вирішував, судом також не з'ясовувалась в учасників судового провадження їх думка щодо можливості призначення судового розгляду.

Враховуючи викладене, колегія суддів вважає, що суд першої інстанції помилково прийшов до висновку про повернення прокурору матеріалів кримінального провадження для продовження досудового розслідування.

Список змінених рішень місцевих судів міста Миколаєва та районних судів області у липні 2019 року

Суд, рішення якого скасовано	Вознесенський міськрайонний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 482/1630/18 (провадження 11-кп/812/504/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Вирок від 25 березня 2019 року у відношенні Р. змінено в частині призначення покарання за сукупністю злочинів.</p> <p>Постановлено вважати Р. засудженим за ч. 3 ст. 185 КК України з призначенням покарання у виді позбавлення волі строком на 3 роки. На підставі ст. ст. 75, 104 КК України звільнено Р. від відбування призначеного покарання з випробуванням з іспитовим строком на 2 роки.</p> <p>На підставі ст. 76 КК України на Р. покладено наступні обов'язки: періодично з'являтися для реєстрації до уповноваженого органу з питань пробації; повідомляти уповноважений орган з питань пробації про зміну місця проживання, роботи або навчання, виконувати заходи, передбачені пробаційною програмою.</p> <p>На підставі ч. 4 ст. 70 КК України постановлено вирок Новоодеського районного суду Миколаївської області від 04 липня 2018 року у відношенні Р. виконувати самостійно. В іншій частині вирок залишено без змін.</p> <p>За вимогами ч. 4 ст. 70 КК України, якщо після постановлення вироку в справі буде встановлено, що засуджений винен ще і в іншому злочині, вчиненому ним до постановлення попереднього вироку, покарання призначається за правилами призначення покарань за сукупністю злочинів.</p> <p>Відповідно до роз'яснень п. 23 постанови Пленуму Верховного Суду України № 7 від 24.10.2003 р. «Про практику призначення судами кримінального покарання», у разі визнання особи винною у вчиненні кількох злочинів рішення про її звільнення від відбування покарання з випробуванням приймається тільки після визначення на підставі частини 1 статті 70 КК України остаточного покарання, виходячи з його виду й розміру. Коли</p>

особа, щодо якої було застосоване звільнення від відбування покарання з випробуванням, вчинила до постановлення вироку в першій справі інший злочин, за який вона засуджується до покарання, що належить відбувати реально, застосування принципів поглинення, часткового чи повного складання призначених покарань не допускається. За таких умов кожний вирок виконується самостійно.

Відповідно до правової позиції Верховного Суду України, викладеної у Постановах від 27.03.2018 р. у справі № 754/2749/17 та від 10.07.2018 р. у справі № 545/3663/16-к, самостійне виконання вироків є обов'язковим не лише у разі, коли особа, щодо якої було застосоване звільнення від відбування покарання з випробуванням, вчинила до постановлення вироку в першій справі інший злочин, що належить відбувати реально, а й у разі, коли особа звільняється від відбування покарання з випробуванням.

Призначаючи Р. покарання за сукупністю злочинів на підставі ч. 4 ст. 70 КК України, суд першої інстанції не врахував вимог ч. 4 ст. 70 КК України та вищезазначених висновків Верховного Суду України не врахував.

З матеріалів кримінального провадження вбачається, що злочин, передбачений ч. 3 ст. 185 КК України, Р. вчинив у період з 16.05.2018 р. до 20.05.2018 р., тобто до ухвалення вироку Новоодеського районного суду Миколаївської області від 04 липня 2018 року, за яким Р. засуджений за ч. 3 ст. 185 КК України до покарання у виді позбавлення волі строком на 3 роки, із звільненням на підставі ст. ст. 75, 104 КК України від відбування покарання з випробуванням з іспитовим строком на 1 рік. У такому випадку, остаточне покарання Р. за сукупністю злочинів на підставі ч. 4 ст. 70 КК України не може бути визначено шляхом часткового складання призначених покарань. Але, суд першої інстанції помилково визначив остаточне покарання Р. на підставі ч. 4 ст. 70 КК України шляхом часткового складання покарань за ч. 3 ст. 185 КК України та за вироком Новоодеського районного суду Миколаївської області від 04 липня 2018 року, тобто допустив неправильне застосування закону про кримінальну відповідальність.

Оскільки за вироком Новоодеського районного суду Миколаївської області від 04 липня 2018 року Р. призначено покарання із застосуванням ст. ст. 75, 104 КК України з випробуванням, тому при визначенні Р. остаточного покарання за сукупністю злочинів на підставі ч. 4 ст. 70 КК України даний

Дайджест судової палати у кримінальних справах Миколаївського апеляційного суду (щодо скасованих та змінених рішень судів першої інстанції у кримінальних провадженнях)

	<p>виконанню.</p> <p>При цьому суд враховує, що з огляду на положення ч. 1 ст. 420 КПК України, якими передбачено ухвалення апеляційним судом свого вироку лише за необхідності застосування закону про більш тяжке кримінальне правопорушення, збільшення обсягу обвинувачення, а також необхідності застосування більш суворого покарання.</p> <p>Визначені у ст. 76 КК України обов'язки, які суд покладає на особу в разі звільнення від відбування покарання з випробуванням на підставі ст. 75 КК України, не є видом покарання з огляду на систему покарань, визначену в КК України, а є умовами звільнення особи від відбування покарання, невиконання яких тягне за собою припинення випробування.</p> <p>Отже, у зв'язку із покладенням на Р. додаткового обов'язку, передбаченого ст. 76 КК України, за наслідком даного апеляційного розгляду апеляційним судом постановляється ухвала.</p> <p>Враховуючи викладене, суд першої інстанції допустив неправильне застосування закону України про кримінальну відповідальність, а саме належним чином не застосував ч. 4 ст. 70 КК України, яка підлягала застосуванню, що є підставою для зміни вироку суду в цій частині.</p>
<p>Суд, рішення якого змінено</p>	<p>Доманівський районний суд Миколаївської області</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 475/109/18 (провадження 11-кп/812/571/19) - ухвала</p>
<p>В якій частині рішення змінено</p>	<p>На підставі ч. 2 ст. 404 КПК України, вирок Доманівського районного суду Миколаївської області від 24 квітня 2019 року, відносно Б. змінено, виключити з мотивувальної та резолютивної частин вироку посилання суду на стягнення з Б. судового збору в сумі 1 663 грн.</p> <p>За змістом вимог п. 2 ст. 404 КПК України, суд апеляційної інстанції вправі вийти за межі апеляційних вимог, якщо цим не погіршується становище обвинуваченого, а також якщо розгляд апеляційної скарги дає підстави для прийняття рішення на користь осіб, в інтересах яких апеляційні скарги не надійшли, суд апеляційної інстанції зобов'язаний прийняти таке рішення.</p> <p>Як вбачається з мотивувальної та резолютивної частини вироку, суд першої інстанції, пославшись на вимоги ст. 141 ЦПК України, ухвалив стягнути з обвинуваченого Б. на користь держави судовий збір на загальну суму 1 663 грн., але такі</p>

	<p>висновки суду першої інстанції не ґрунтуються на вимогах закону, оскільки норми як кримінального, так і кримінального процесуального закону не містять положень, які регулюють питання сплати учасниками кримінального провадження судових витрат або судового збору, в тому числі й особою, яка обвинувачується або засуджується за вчинення злочину.</p> <p>За наведених обставин, апеляційний суд, відповідно до вимог ст. 404 КПК України, а саме за наявності підстав для прийняття рішення на користь обвинуваченого, від якого апеляційної скарги не надходило, вважає за необхідне виключити з мотивувальної та резолютивної частини вироку посилання суду про стягнення з Б. судового збору в сумі 1 663 грн.</p>
Суд, рішення якого змінено	Жовтневий районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 477/804/19 (провадження № 11-кп/812/562/19) - ухвала
В якій частині рішення змінено	<p>Вирок від 26.04.2019 року відносно З. в частині призначення покарання змінено.</p> <p>Постановлено вважати З. засудженою за ст. 128 КК України, змінивши їй покарання з обмеження волі строком на 1 рік на виправні роботи строком на 6 місяців з відрахуванням 10 % із суми заробітку в дохід держави.</p> <p>На підставі ст. 75 КК України вважати З. звільненою від відбування покарання з випробуванням з іспитовим строком на 1 рік, з покладенням на неї обов'язків, передбачених ст. 76 КК України: періодично з'являтися для реєстрації до уповноваженого органу з питань пробації, повідомляти уповноважений орган з питань пробації про зміну місця проживання, роботи або навчання. В іншій частині вирок залишено без змін.</p> <p>Так, при призначенні З. покарання, судом враховано ступінь тяжкості скоєного злочину, який відноситься до злочинів невеликої тяжкості, те, що злочин не навмисний та скоєно вперше, особу обвинуваченої, яка раніше не судима, характеризується позитивно, обставин, що пом'якшують або обтяжують покарання – судом встановлено не було та призначено покарання у виді 1 року обмеження волі, з застосуванням положень ст.75,76 КК України.</p> <p>Згідно положень ст. 61 КК України, покарання у виді обмеження волі полягає у триманні особи в кримінально виконавчих установах відкритого типу без ізоляції від</p>

	<p>суспільства в умовах здійснення за нею нагляду з обов'язковим залученням засуджених до праці.</p> <p>Але ч. 3 ст. 61 КК України передбачено, що обмеження волі не застосовується до неповнолітніх, вагітних жінок і жінок, що мають дітей віком до чотирнадцяти років, до осіб, що досягли пенсійного віку, військовослужбовців строкової служби та до інвалідів першої та другої групи.</p> <p>Тобто, суд першої інстанції, без врахування даних, що обвинувачена З. має чотирьох неповнолітніх дітей, троє з яких не досягли чотирнадцяти років призначив останній покарання у виді обмеження волі, всупереч положенням ч. 3 ст. 61 КК України, отже, суд першої інстанції, застосував закон, який не підлягав застосуванню.</p> <p>Погоджується суд апеляційної інстанції і з вимогами прокурора щодо призначення З. за ст. 128 КК України покарання у виді виправних робіт строком на 6 місяців з відрахуванням 10 % із суми заробітку в дохід держави, оскільки, санкцією ст. 128 КК України передбачено покарання також і у виді виправних робіт, а З. на даний час працює вихователем.</p> <p>За таких обставин відсутні перешкоди застосування такого виду покарання як виправні роботи, передбачені ч. 2 ст. 57 КК України. Також суд апеляційної інстанції вважає за необхідне застосувати положення ст. ст. 75, 76 КК України.</p> <p>На переконання суду такий вид покарання, буде необхідним та достатнім для виправлення З. та попередження вчинення нових злочинів.</p>
Суд, рішення якого змінено	Заводський районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа № 487/2410/17 (провадження 11-кп/812/567/19) - ухвала
В якій частині рішення змінено	<p>Вирок від 9 квітня 2019 року відносно А. змінено.</p> <p>Пом'якшено покарання обвинуваченій А. за частиною 1 статті 185 КК України до 120 (ста двадцяти) годин громадських робіт.</p> <p>В іншій частині вирок суду першої інстанції залишено без змін.</p> <p>На підставі частини 2 статті 404 КПК України, ухвалу Заводського районного суду м. Миколаєва від 10 квітня 2019 року про внесення виправлень у вирок Заводського районного суду м. Миколаєва від 9 квітня 2019 року відносно А. скасовано.</p> <p>Відповідно до частини 1 статті 404 КПК України суд апеляційної інстанції переглядає судові рішення першої інстанції в межах апеляційних скарг.</p>

	<p>Призначаючи покарання А., суд першої інстанції не в повній мірі врахував дані про особу обвинуваченої, зокрема її молодий вік, перше притягнення до кримінальної відповідальності.</p> <p>З урахуванням визнання А. вини у вчиненому нею злочину, обставин, які визнані судом першої інстанції, як пом'якшуючі покарання, відсутність обставин, які обтяжують покарання, її молодий вік, а також виходячи з посередньої характеристики обвинуваченої, її перше притягнення до кримінальної відповідальності, що в сукупності істотно знижує ступінь тяжкості вчинених нею злочину, суд апеляційної інстанції вважає, що призначене судом першої інстанції покарання, хоч і не виходить за межі, встановлені частиною 1 статті 185 КК України, але за своїм видом є явно несправедливим через суворість, а тому підлягає пом'якшенню до покарання у виді громадських робіт, яке, на переконання апеляційного суду, буде необхідним і достатнім для виправлення і перевиховання обвинуваченої, а також попередженню вчинення нових злочинів.</p> <p>Окрім цього, виходячи з положень статті 379 КПК України, суд має право виправити в судовому рішенні лише допущені описки та очевидні арифметичні помилки. Питання щодо неправильного застосування норм кримінального закону та призначення покарання, допущеного судом першої інстанції, віднесено до компетенції суду апеляційної інстанції, і не є опискою, яку місцевий суд може виправити самостійно.</p> <p>За наведеного, ухвала Заводського районного суду м. Миколаєва від 10 квітня 2019 року, якою внесені зміни у вирок, зокрема щодо застосування розміру покарання, є такою, що постановлена з істотними порушеннями кримінального процесуального закону та неправильним застосуванням закону України про кримінальну відповідальність, а тому зазначена ухвала суду першої інстанції на підставі частини 2 статті 404, пункту 3 частини 1 статті 409, частини 1 статті 412 КПК України та враховуючи пом'якшення призначеного обвинуваченій покарання, підлягає скасуванню.</p>
Суд, рішення якого змінено	Корабельний районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа № 488/3183/17 (провадження 11-кп/812/490/19) - ухвала
В якій частині рішення змінено	Вирок від 18.03.2019 року в частині призначення Ц. покарання змінено.

Постановлено вважати Ц. засудженим за ч. 2 ст. 185 КК України з призначеним покаранням у виді позбавлення волі строком на 1 рік 6 місяців. На підставі ст. 75 звільнити Ц. від відбування покарання з випробуванням з іспитовим строком 2 роки. Відповідно до ст. 76 КК України покладено на Ц. обов'язки періодично з'являтися для реєстрації до уповноваженого органу з питань пробації, повідомляти уповноважений орган з питань пробації про зміну місця проживання, роботи.

На підставі ч.4 ст.70 КК України вирок Корабельного районного суду м. Миколаєва від 18.06.2018 року постановлено виконувати самостійно. В іншій частині вирок залишено без змін.

Згідно ч.4 ст.70 КК України, якщо після постановлення вироку в справі буде встановлено, що засуджений винен ще і в іншому злочині, вчиненому до постановлення попереднього вироку, покарання призначається за правилами, передбаченими в частинах першій-третьій цієї статті.

У цьому випадку в строк покарання, остаточно призначеного за сукупністю злочинів, зараховується покарання, відбусте повністю або частково за попереднім вирок, за правилами, передбаченими в ст.72 цього Кодексу.

Відповідно до висновку щодо застосування норми права, викладеного у постанові Верховного Суду від 27.03.2018 року у справі № 754/2749/17, підтвердженого висновком, викладеним в постанові Верховного Суду від 10.07.2018 року у справі № 545/3663/16-к, коли особа, щодо якої було застосовано звільнення від відбування покарання з випробуванням, вчинила до постановлення першого вироку інший злочин, за який вона засуджується до покарання, що належить відбувати реально, або звільняється від відбування покарання з випробуванням, застосування принципів поглинення, часткового чи повного складання призначених покарань не допускається. За таких умов кожний вирок виконується самостійно.

Разом з тим, вказані норми закону України про кримінальну відповідальність судом першої інстанції при призначенні Ц. покарання за сукупністю злочинів застосовано неправильно.

Як вбачається з ухвалених щодо Ц. вироків Корабельного районного суду м. Миколаєва від 18.06.2018 року та 18.03.2019 року, останнім з вироків продовжено іспитовий строк для звільнення засудженого від відбування покарання з випробуванням за ч. 1 ст.185 КК України з 1 року до 2 років.

З огляду на викладене, судом у оскаржуваному вирокі фактично здійснено перегляд вироку від 18.06.2018 року в частині умов звільнення засудженого від відбування покарання

	<p>з випробуванням за ч.1 ст.185 КК України. Водночас перегляд та подальша зміна судового рішення може здійснюватися лише за встановленою кримінальним процесуальним законом процедурою, що впливає зі змісту засад обов'язковості судових рішень та забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності.</p> <p>Таким чином, застосувавши принцип часткового складення покарань, від відбування яких засудженого було звільнено з випробуванням, та змінивши попередній вирок у частині умов такого звільнення від відбування покарання, суд першої інстанції допустив як неправильне застосування закону про кримінальну відповідальність, так й істотне порушення вимог кримінального процесуального закону.</p>
Суд, рішення якого змінено	Корабельний районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа <u>№ 488/1044/17 (провадження 11-кп/812/549/19)</u> - ухвала
В якій частині рішення змінено	<p>Вирок від 16 квітня 2019 року відносно В. змінено.</p> <p>Постановлено вважати В. засудженим за частиною 2 статті 186 КК України з призначенням, на підставі частини 4 статті 70 КК України, за сукупністю злочинів за оскаржуваним вирокком та вирокком Центрального районного суду м. Миколаєва від 1 серпня 2016 року, покарання у виді позбавлення волі строком на 5 років 6 місяців.</p> <p>Виключено з резолютивної та мотивувальної частини вироку посилання на призначення обвинуваченому покарання за статтею 71 КК України.</p> <p>На підставі положень частини 5 статті 72 КК України, в редакції Закону № 838 –УІІ від 26 листопада 2015 року, у строк відбування призначеного В. покарання зараховано строк його попереднього ув'язнення з 7 квітня 2015 року по 19 травня 2016 року, з 16 лютого 2017 року по 16 квітня 2019 року та з 17 квітня 2019 року по 3 липня 2019 року включно з розрахунком один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі.</p> <p>В іншій частині вирок залишено без змін.</p> <p>Згідно положень частини 4 статті 70 КК України, якщо після постановлення вироку в справі буде встановлено, що засуджений винен ще в іншому злочині, вчиненому ним до постановлення попереднього вироку, суд визначає остаточне покарання шляхом поглинення менш суворого покарання більш суворим або шляхом повного чи часткового складання призначених покарань. У цьому випадку в строк покарання, остаточно призначеного за сукупністю злочинів, зараховується</p>

	<p>покарання, відбуте повністю або частково за попереднім вироком.</p> <p>Відповідно до положень частини 1 статті 71 КК України, якщо засуджений після постановлення вироку, але до повного відбуття покарання вчинив новий злочин, суд до покарання, призначеного за новим вироком, повністю або частково приєднує невідбуту частину покарання за попереднім вироком. Вказаних вимог закону суд першої інстанції не дотримався.</p> <p>З матеріалів кримінального провадження вбачається, що В. засуджений вироком Центрального районного суду м. Миколаєва від 1 серпня 2016 року, який змінений ухвалою Апеляційного суду Миколаївської області від 17 травня 2017 року.</p> <p>При цьому, суд апеляційної інстанції, на підставі частини 4 статті 70 КК України, за сукупністю злочинів за даним вироком та вироком Корабельного районного суду від 23 грудня 2015 року шляхом частково складання покарань, остаточно призначив покарання у виді позбавлення волі строком на 4 роки 3 місяці.</p> <p>Тобто, остаточне покарання за вироком Центрального районного суду м. Миколаєва від 1 серпня 2016 року вже призначалось обвинуваченому В. з урахуванням покарання за вироком Корабельного районного суду м. Миколаєва від 23 грудня 2015 року.</p> <p>За такого, повторне зарахування покарання за вироком Корабельного районного суду від 23 грудня 2015 року у оскаржуваному вироку є зайвим.</p>
Суд, рішення якого змінено	Корабельний районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа № 477/816/16-к (провадження 11-кп/812/385/19) - ухвала
В якій частині рішення змінено	<p>Вирок від 21 березня 2017 року у відношенні Ш. - змінено.</p> <p>Виключено з мотивувальної частини вироку посилання суду на дані протоколу пред'явлення особи для впізнання від 28.01.2016 як на доказ.</p> <p>Пом'якшено Ш. призначене за ч. 3 ст. 187 КК України покарання до 8 років позбавлення волі з конфіскацією ½ частини належного йому майна.</p> <p>Відповідно до ч. 5 ст. 72 КК України Ш. у строк відбування призначеного покарання зараховано строк попереднього ув'язнення з 28.01.2016 до 22.06.2017 включно, та з 07.02.2019 до 09.07.2019 включно, із розрахунку один день попереднього</p>

ув'язнення за два дні позбавлення волі. В іншій частині вирок залишено без змін.

Відповідно до вимог ст. 65 КК України суд призначає покарання, враховуючи ступінь тяжкості вчиненого злочину, особу винного та обставини, що пом'якшують та обтяжують покарання. Особі, яка вчинила злочин, має бути призначене покарання, необхідне й достатнє для її виправлення та попередження нових злочинів.

Призначаючи покарання Ш., суд першої інстанції врахував ступінь тяжкості вчиненого злочину, який є особливо тяжким, дані про особу обвинуваченого. Обставиною, яка обтяжує покарання, обгрунтовано визнано вчинення злочину щодо особи похилого віку.

У той ж час, суд першої інстанції недостатньо врахував дані про особу обвинуваченого, який за місцем проживання характеризується посередньо, раніше не судимий, неодружений, а також, що потерпілій частково повернуто під час досудового розслідування викрадене у неї майно.

Суд першої інстанції не врахував незадовільний стан здоров'я Ш., який повідомляв суд про наявність у нього захворювання шлунку.

Тому, апеляційний суд вважає, що при призначенні покарання недостатньо враховані дані про особу обвинуваченого, і призначення покарання у розмірі, який є наближеним до максимального, є занадто суворим.

За таких обставин, суд вважає за необхідне пом'якшити призначене Ш. покарання та призначити його в межах санкції ч. 3 ст. 187 КК України, яке, на думку суду, буде необхідне й достатнє для виправлення обвинуваченого та попередження нових злочинів.

Відповідно до вимог ч.5 ст. 72 КК України у строк відбування призначеного Ш. покарання слід зарахувати строк попереднього ув'язнення з моменту його затримання та до набрання вироком законної сили.

У розумінні положень ч.1 ст.1 Закону України «Про попереднє ув'язнення» від 30.06.1993 р. (з відповідними змінами), попереднє ув'язнення закінчується з моменту набрання вироком законної сили.

Відповідно до ч.2 ст. 532 КПК України, у разі подання апеляційної скарги судові рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після ухвалення рішення судом апеляційної інстанції.

	<p>Ухвалою апеляційного суду Миколаївської області від 22 червня 2017 року вирок Корабельного районного суду м. Миколаєва було залишено без змін. Проте, постановою Верховного Суду від 07 лютого 2019 року зазначена ухвала апеляційного суду скасована.</p> <p>Тому, відповідно до ч.5 ст. 72 КК України Ш. у строк відбування призначеного покарання слід зарахувати строк попереднього ув'язнення з 28.01.2016 до 22.06.2017 включно, та з 07.02.2019 до 09.07.2019, тобто до дня набрання вироком законної сили включно, із розрахунку один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі.</p>
<p>Суд, рішення якого змінено</p>	<p>Новобузький районний суд Миколаївської області</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 485/1405/18 (провадження 11-кп/812/322/19) - ухвала</p>
<p>В якій частині рішення змінено</p>	<p>Вирок від 13.12.2018 року, стосовно Л. в частині призначення покарання змінено.</p> <p>Виключено з резолютивної частини вироку вказівку суду про призначення Л. покарання із застосуванням положень ч. 4 ст. 70 КК України, та постановлено вважати Л. засудженим за ч. 2 ст. 185 КК України з призначеним покаранням у виді арешту строком на 4 місяці. В іншій частині зазначений вирок залишити без змін.</p> <p>Відповідно до положень ч. 4 ст. 70 КК України, за правилами, передбаченими в частинах першій - третій цієї статті, призначається покарання, якщо після постановлення вироку в справі буде встановлено, що засуджений винен ще і в іншому злочині, вчиненому ним до постановлення попереднього вироку.</p> <p>Конституцією України встановлені права, свободи та обов'язки людини і громадянина. Зокрема, відповідно до ст. 62 Основного Закону, особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.</p> <p>Зазначені права і свободи мають своє відображення у загальних засадах кримінального провадження, а саме, у презумпції невинуватості та забезпечення доведеності вини, яка відповідно до ч. 1 ст. 17 КПК України, полягає у тому, що особа вважається невинуватою у вчиненні кримінального правопорушення і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено у порядку,</p>

передбаченому цим Кодексом, і встановлено обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили.

За вимогами ч. 1 ст. 88 КК України, особа визнається такою, що має судимість, з дня набрання законної сили обвинувальним вироком і до погашення або зняття судимості.

Отже, до того моменту, коли обвинувальний вирок суду набере законної сили, особа вважається невинуватою у вчиненні злочину, а тому відповідні державні органи повинні поводитися з нею як з невинуватою особою. Це, зокрема, означає, що суди не мають права призначати покарання за сукупністю злочинів на підставі ч. 4 ст. 70 КК України за наявності попереднього вироку, який не набрав законної сили. Такі висновки відповідають практиці Європейського суду з прав людини у рішенні в справі «Аллене де Рібемон проти Франції».

З цього приводу Верховний Суд у постанові від 26 квітня 2018 року (справа №639/9081/15-к) висловив правову позицію про те, що суди не мають право призначати покарання за сукупністю злочинів на підставі ч. 4 ст. 70 КК України при наявності попереднього вироку, який не набрав законної сили. Такого висновку Суд дійшов, виходячи з положень ст. 62 Конституції України, ч. ч.1 та 5 ст.17 КПК, ч. 1 ст. 88 КК, за змістом яких до того моменту, коли обвинувальний вирок набере законної сили, особа вважається невинуватою у вчиненні злочину, а тому відповідні державні органи повинні поводитися з нею як невинуватою особою.

Згідно ч. 1 ст. 532 КПК України, вирок суду першої інстанції набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, встановленого цим Кодексом, якщо таку скаргу не було подано.

Виходячи з положень п. 1 ч. 2 ст. 395 КПК України, на вирок може бути подана апеляційна скарга протягом тридцяти днів з дня його проголошення.

Як вбачається із матеріалів кримінального провадження, вироком Новобузького районного суду Миколаївської області від 13.12.2018 року Л. визнано винним у вчиненні злочину, передбаченого ч.2 ст.289 КК України та призначено покарання у виді позбавлення волі на строк 5 років. Зазначений вирок на день ухвалення судом першої інстанції оскаржуваного вироку не набрав законної сили.

Отже, суд першої інстанції, при призначенні Л. покарання не обґрунтовано застосував положення ч. 4 ст. 70 КК України, оскільки у нього на це не було правових підстав.

Суд, рішення якого змінено	Первомайський міськрайонний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 484/2573/16-к (провадження 11-кп/812/365/19) - ухвала
В якій частині рішення змінено	<p>Вирок від 11.01.2019 року відносно Ж. змінено.</p> <p>Постановлено перекваліфікувати дії Ж. з ч.2 ст. 121 КК України на ч.1 ст. 119 КК України.</p> <p>Призначено Ж. покарання за ч.1 ст. 119 КК України у виді обмеження волі строком на три роки.</p> <p>Строк відбуття покарання Ж. обчислювати з моменту приведення вироку до виконання.</p> <p>На підставі ч. 5 ст. 72 КК України (в редакції закону №838-VIII) зараховано Ж. в строк відбуття покарання строк попереднього ув'язнення з 16.05.2016 року по 19.06.2016 року, а також з 24.03.2017 року по 06.10.2017 року із розрахунку один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі. В іншій частині вирок залишено без змін.</p> <p>Відповідно до вимог ст. 370 КПК України судове рішення повинно бути законним, обґрунтованим і вмотивованим. Законним є рішення ухвалене компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених цим Кодексом. Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджені доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом відповідно до статті 94 цього Кодексу. Вмотивованим є рішення, в якому наведені належні і достатні мотиви та підстави його ухвалення.</p> <p>Згідно до положень ст. 91 КПК України доказуванню підлягають, зокрема подія кримінального правопорушення (час, місце, спосіб та інші обставини вчинення кримінального правопорушення); винуватість обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення, форма вини, мотив і мета вчинення кримінального правопорушення; вид і розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, а також розмір процесуальних витрат; обставини, які впливають на ступінь тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, характеризують особу обвинуваченого, обтяжують чи пом'якшують покарання, які виключають кримінальну відповідальність або є підставою закриття кримінального провадження.</p> <p>На думку колегії суддів, саме вимоги ст. 91 КПК України не було дотримано судом першої інстанції при оцінці обставин, які</p>

впливають на ступінь тяжкості вчиненого правопорушення, було передчасно прийняте рішення про винуватість обвинуваченої саме в умисному спричиненні тяжких тілесних ушкоджень.

Відповідно до постанови Пленуму Верховного Суду України №2 від 07.02.2003 р. «Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи» при розгляді даної категорії справ суди повинні для вірної кваліфікації дій ретельно досліджувати докази, що мають значення для з'ясування змісту і спрямованості умислу винного. Питання про умисел необхідно вирішувати з огляду на сукупність усіх обставин вчиненого діяння, зокрема враховувати спосіб, знаряддя злочину, кількість, характер, локалізацію тілесних ушкоджень, поведінку обвинуваченого, а так само потерпілого, що передували події, їх стосунки, тощо.

Досліджені в апеляційній інстанції докази свідчать, що фактично Ж. потерпілому було спричинено легке тілесне ушкодження, а наявність у потерпілого тяжкого хронічного захворювання та сильне алкогольне сп'яніння сприяли настанню наслідків у вигляді смерті.

Всі ці докази беззаперечно свідчать про відсутність у обвинуваченої прямого умислу на заподіяння смерті потерпілому.

Виходячи з сукупності доказів, колегія суддів приходить до переконання, що суд першої інстанції, розглядаючи кримінальне провадження щодо Ж. припустився невірної кваліфікації дій обвинуваченої за ч. 2 ст. 121 КК України, як умисне, тяжке тілесне ушкодження, що спричинило смерть потерпілого.

Повторно дослідивши обставини, встановлені під час кримінального провадження, колегія суддів, встановила, що саме Ж. нанесла удар в область голови потерпілого, і саме від її дій останній отримав тілесні ушкодження, які є у причинному зв'язку із смертю потерпілого. Проте, з кваліфікацією дій обвинуваченої апеляційний суд не погоджується, вважаючи, що умислу у обвинуваченої на заподіяння тяжкого тілесного ушкодження Ш. не було, оскільки, завдаючи потерпілому один удар в область голови, Ж. не передбачала спричинення йому вказаних тяжких тілесних ушкоджень, хоча повинна була і могла їх передбачити.

Така думка колегії суддів ґрунтується, як на фактичних обставинах, встановлених при апеляційному розгляді справи так і на приписах пункту 26 Постанови Пленуму Верховного суду України від 07.02.2003 N 2 «Про судову практику в справах про

злочини проти життя та здоров'я особи» де зазначено: У випадках, коли особа, яка позбавила потерпілого життя чи заподіяла йому тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження, передбачала можливість настання шкідливих наслідків своїх дій чи бездіяльності, але легковажно розраховувала на їх відвернення (злочинна самовпевненість), або ж не передбачала можливості настання таких наслідків, хоча повинна була й могла їх передбачити (злочинна недбалість), її дії слід розглядати як убивство через необережність чи заподіяння необережного тяжкого або середньої тяжкості тілесною ушкодження і кваліфікувати відповідно за ст. 119 КК України або 128 КК України.

За нормативним визначенням, умисне тяжке тілесне ушкодження (стаття 121 КК) з об'єктивної сторони характеризується дією або бездіяльністю у вигляді протиправного посягання на здоров'я іншої людини, наслідками у вигляді спричинення тяжких тілесних ушкоджень та причинним зв'язком між зазначеним діянням та наслідками, а з суб'єктивної сторони умисною формою вини (прямим або непрямим умислом), коли винний усвідомлює, що може заподіяти тяжку шкоду здоров'ю потерпілого, передбачає такі наслідки і бажає або свідомо припускає їх настання (стаття 24 КК).

Так, умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило смерть потерпілого, належить до категорії складних злочинів. З об'єктивної сторони цей злочин характеризується суспільно небезпечними, протиправними діяннями та суспільно небезпечними наслідками, що настали для здоров'я потерпілого у вигляді спричинення тяжких тілесних ушкоджень, а також смерті. При цьому тяжкі тілесні ушкодження і смерть потерпілого перебувають у причинному зв'язку між собою та із вчиненим суспільно небезпечним діянням.

Суб'єктивна сторона цього злочину характеризується двома формами вини умислом (прямим/непрямим) щодо суспільно небезпечного заподіяння тяжкого тілесного ушкодження і необережністю (злочинною самовпевненістю чи злочинною недбалістю) щодо настання смерті потерпілого (похідні наслідки). При цьому винний усвідомлює можливість настання похідного наслідку в результаті настання первинного.

Розмежування цих складів злочинів за ч. 2 ст. 121 КК України та ст.119 КК України здебільшого здійснюється за їх суб'єктивною стороною. Зміст і характер інтелектуального та вольового критеріїв вини у зазначених злочинах

	<p>обумовлюються усвідомленням особою характеру вчиненого злочинного діяння, передбаченням його негативних наслідків та ставленням до цих наслідків.</p> <p>Специфіка вбивства з необережності полягає в його суб'єктивній стороні: воно має місце лише при необережній формі вини, яка може виступати у вигляді злочинної самовпевненості або злочинної недбалості.</p> <p>Колегія суддів досліджуючи у сукупності обставини події вважає, що в діях Ж. є саме злочинна недбалість, яка виразилася у тому, що винна не передбачала можливості настання суспільно небезпечних наслідків свого діяння, хоча повинна була й могла їх передбачити. За своїм психологічним станом обвинувачена розуміла, що її протиправна дія могла мати наслідки, проте не передбачала, хоча могла і повинна була це зробити, що подальший розвиток подій призведе до загибелі потерпілого.</p> <p>Беручи до уваги вище викладене, проаналізувавши докази, які суд першої інстанції поклав в обґрунтування вироку, а також перевіrivши їх в засіданні апеляційного суду, колегія суддів приходять до висновку, що Ж. вчинила вбивство Ш. через необережність, а тому її дії необхідно перекваліфікувати з ч. 2 ст. 121 на ч. 1 ст. 119 КК України.</p> <p>При призначенні покарання Ж. відповідно до положень статті 65 КК України, колегія суддів приймає до уваги конкретні обставини справи, ступінь тяжкості вчиненого нею кримінального правопорушення, яке віднесено до злочинів середньої тяжкості, сукупність усіх обставин, що його характеризують, дані, які характеризують особу обвинуваченої, яка раніше не судима, до кримінальної відповідальності притягується вперше, на диспансерному обліку у лікарів психіатрів та наркологів не перебуває, наявність постійного місця проживання, за яким характеризується негативно, як особа що зловживає алкогольними напоями, у вчиненому розкаюється.</p> <p>З урахуванням тяжкості скоєного кримінального правопорушення, вищевикладених відомостей про особу обвинуваченої, колегія суддів визнає необхідним та достатнім для виправлення обвинуваченої та попередження скоєння нею нових злочинів, призначити їй покарання у виді обмеження волі, у межах санкції ч. 1 ст. 119 КК України.</p>
Суд, рішення якого змінено	Южноукраїнський міський суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 486/541/19 (провадження № 11-кп/812/538/19) - ухвала

**В якій частині
рішення
змінено**

Вирок від 12 квітня 2019 року в частині призначення В. покарання за сукупністю злочинів на підставі ч. 4 ст. 70 КК України змінено.

Постановлено вважати В. засудженим за ч. 2 ст. 263 КК України з призначенням покарання у виді 1 року позбавлення волі. На підставі ст. 75 КК України звільнено В. від відбування призначеного покарання з іспитовим строком 1 рік. На підставі ст. 76 КК України, покладено на В., обов'язки періодично з'являтися для реєстрації до уповноваженого органу з питань пробації, повідомляти уповноважений орган з питань пробації про зміну місця проживання, роботи чи навчання та не виїжджати за межі України без погодження з уповноваженим органом з питань пробації.

На підставі ч. 4 ст. 70 КК України вирок Южноукраїнського міського суду Миколаївської області від 25.02.2019 р., відносно В. – постановлено виконувати самостійно. В іншій частині вирок залишено без змін.

За вимогами ч. 4 ст. 70 КК України, якщо після постановлення вироку в справі буде встановлено, що засуджений винен ще і в іншому злочині, вчиненому ним до постановлення попереднього вироку, покарання призначається за правилами призначення покарань за сукупністю злочинів.

Разом з тим, відповідно до п. 23 постанови Пленуму Верховного Суду України № 7 від 24.10.2003 р. «Про практику призначення судами кримінального покарання», у разі визнання особи винною у вчиненні кількох злочинів рішення про її звільнення від відбування покарання з випробуванням приймається тільки після визначення на підставі частини 1 статті 70 КК України остаточного покарання, виходячи з його виду й розміру. Коли особа, щодо якої було застосоване звільнення від відбування покарання з випробуванням, вчинила до постановлення вироку в першій справі інший злочин, за який вона засуджується до покарання, що належить відбувати реально, застосування принципів поглинення, часткового чи повного складання призначених покарань не допускається. За таких умов кожний вирок виконується самостійно.

Відповідно до правової позиції Верховного Суду, викладеної у постанові від 27.03.2018 р. по справі № 754/2749/17 та від 10.07.2018 р. по справі № 545/3663/16-к, самостійне виконання вироків є обов'язковим не лише у разі, коли особа, щодо якої було застосоване звільнення від відбування покарання з випробуванням, вчинила до постановлення вироку в першій справі інший злочин, що належить відбувати реально, а й у разі,

	<p>коли особа звільняється від відбування покарання з випробуванням.</p> <p>Призначаючи В. покарання суд не дотримався наведених норм.</p> <p>З матеріалів кримінального провадження вбачається, що злочин, за оскаржуваним вироком В. вчинений 16.02.2019 р., тобто до ухвалення вироку Южноукраїнським міським судом Миколаївської області 25.02.2019 р., яким В. звільнений на підставі ст. 75 КК України від відбування призначеного покарання з випробуванням з іспитовим строком, а тому призначення покарання в цьому випадку не може відбуватися за вимогами ч. 4 ст. 70 КК України. Тобто, суд першої інстанції допустив неправильне застосування закону України про кримінальну відповідальність, що є безумовною підставою для зміни вироку суду в цій частині.</p>
--	--

**Список вироків апеляційного суду, якими скасовано (повністю/частково)
вироки місцевих судів міста Миколаєва та районних судів області
у липні 2019 року**

Суд, рішення якого змінено	Корабельний районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа <u>№ 488/1096/17 (провадження 11-кп/812/495/19)</u> - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Вирок від 18 березня 2019 року стосовно К. в частині призначення покарання скасовано. Ухвалено в цій частині свій вирок.</p> <p>Постановлено визнати К. засудженим за частиною 3 статті 185 КК України (крадіжка майна потерпілого Р. від 30 липня 2016 року) з призначенням покарання у виді позбавлення волі строком на 3 роки.</p> <p>На підставі частини 4 статті 70 КК України, за сукупністю злочинів за цим вироком та вироком Корабельного районного суду м. Миколаєва від 27 жовтня 2016 року, шляхом поглинення менш суворого покарання більш суворим, визначити К. покарання у виді позбавлення волі строком на 3 роки.</p> <p>Постановлено визнати К. засудженим за частиною 3 статті 185 КК України (крадіжки майна ДП «НАРП» від 6 лютого 2017 року та майна потерпілого Г. від 12 лютого 2017 року) з призначенням покарання у виді позбавлення волі строком на 3 роки, за частиною 2 статті 185 КК України (крадіжка майна потерпілого Д. від 3 лютого 2017 року) з призначенням покарання у виді позбавлення волі строком на 1 рік.</p>

	<p>На підставі частини 1 статті 70 КК України, шляхом поглинення менш суворого покарання більш суворим покаранням, призначених за цими злочинами, визначено К. покарання у виді позбавленні волі строком на 3 роки.</p> <p>На підставі частини 4 статті 70 КК України, за сукупністю злочинів за цим вироком та вироком Апеляційного суду Миколаївської області від 14 лютого 2017 року (за частиною 2 статті 185 КК України), шляхом поглинення менш суворого покарання більш суворим, призначити К. покарання у виді позбавлення волі строком на 3 роки.</p> <p>На підставі статті 71 КК України, за сукупністю вироків до призначеного покарання за цим вироком частково приєднано невідбуте покарання за вироком Корабельного районного суду м. Миколаєва від 27 жовтня 2016 року, та остаточно призначено К. покарання у виді позбавлення волі строком 3 роки 1 місяць.</p> <p>В іншій частині вирок залишено без змін.</p> <p>Як визнано доведеним за оскаржуванним вироком, К. вчинив злочин 30 липня 2016 року (крадіжка майна потерпілого Р.), тобто до ухвалення вироку Корабельного районного суду м. Миколаєва від 27 жовтня 2016 року, тому застосування судом першої інстанції положень частини 1 статті 71 КК України щодо часткового приєднання невідбутої частини покарання за вирком Ленінського районного суду м. Миколаєва від 20 квітня 2016 року, є неправильним застосуванням закону України про кримінальну відповідальність, а саме, застосуванням судом закону, який не підлягав застосуванню.</p> <p>Окрім того, суд першої інстанції призначивши К. покарання за частиною 3 статті 185 КК України (крадіжки майна ДП «НАРП» від 6 лютого 2017 року та майна потерпілого Г. від 12 лютого 2017 року), та за частиною 2 статті 185 КК України (крадіжка майна потерпілого Д. від 3 лютого 2017 року) та вірно застосувавши положення частини 1 статті 70 КК України, однак, враховуючи, що вказані злочини вчинені до ухвалення вироку Апеляційного суду Миколаївської області від 14 лютого 2017 року, суд першої інстанції безпідставно не застосував закон України про кримінальну відповідальність, який підлягав застосуванню, а саме не застосував положення частини 4 статті 70 КК України.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Центральний районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа № 490/637/18 (провадження 11-кп/812/551/19) - вирок

**В якій частині
рішення
скасовано**

Вирок від 10 квітня 2019 року відносно Т. в частині призначеного покарання за сукупністю злочинів та сукупністю вироків скасовано. Ухвалено в цій частині свій вирок.

Постановлено вважати Т. винуватим у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною 1 статті 309 КК України з призначенням покарання у виді позбавлення волі строком 1 (один) рік 3 (три) місяці.

На підставі частини 4 статті 70 КК України, за сукупністю злочинів за оскаржуваним вирокком та вирокком Заводського районного суду м. Миколаєва від 4 березня 2019 року, шляхом поглинання менш суворого покарання більш суворим остаточно визначено Т. покарання у виді позбавлення волі строком 2 (два) роки 1 (один) місяць. Зараховано Т. відбуте ним покарання за вирком Заводського районного суду м. Миколаєва від 4 березня 2019 року з 11 грудня 2018 року по 2 липня 2019 року. В іншій частині вирок залишено без змін.

Судом першої інстанції було неправильно застосовано закон України про кримінальну відповідальність, а саме, положення частини 4 статті 70 та статті 71 КК України.

Так, згідно положень частини 4 статті 70 КК України, якщо після постановлення вироку в справі буде встановлено, що засуджений винен ще в іншому злочині, вчиненому ним до постановлення попереднього вироку, суд визначає остаточне покарання шляхом поглинення менш суворого покарання більш суворим або шляхом повного чи часткового складання призначених покарань. У цьому випадку в строк покарання, остаточно призначеного за сукупністю злочинів, зараховується покарання, відбуте повністю або частково за попереднім вирокком.

Відповідно до положень частини 1 статті 71 КК України, якщо засуджений після постановлення вироку, але до повного відбуття покарання вчинив новий злочин, суд до покарання, призначеного за новим вирокком, повністю або частково приєднує невідбуту частину покарання за попереднім вирокком.

Вказаних вимог закону суд першої інстанції не дотримався.

З матеріалів кримінального провадження вбачається, що Т. засуджений вирокком Центрального районного суду м. Миколаєва від 4 березня 2019 року. При цьому, визначаючи остаточне покарання, суд, на підставі частини 1 статті 71 КК України, частково приєднав невідбуту частину покарання за вирокком Заводського районного суду м. Миколаєва від 6 лютого 2017 року, а тому повторне зарахування покарання за вирокком Заводського районного суду м. Миколаєва від 6 лютого 2017

Дайджест судової палати у кримінальних справах Миколаївського апеляційного суду (щодо скасованих та змінених рішень судів першої інстанції у кримінальних провадженнях)

року у оскаржуваному вироку є зайвим. Остаточне покарання обвинуваченому Т. підлягає визначенню за сукупністю злочинів, на підставі частини 4 статті 70 КК України.

Однак, оскільки прокурором в апеляційній скарзі визначений ним спосіб остаточного покарання у виді часткового складання покарання за даним вироком та покарання за вироком Заводського районного суду м. Миколаєва від 4 березня 2019 року, не мотивований, суд апеляційної інстанції вважає, що остаточне покарання за частиною 4 статті 70 КК України, підлягає визначенню обвинуваченому Т. шляхом поглинання менш суворого покарання більш суворим.

Список скасованих рішень місцевих судів м. Миколаєва та районних судів області у липні 2019 року за результатами розгляду скарг на ухвали слідчих суддів

Суд, рішення якого скасовано	Баштанський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 468/1529/17-к (провадження 11-сс/812/467/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу від 21 червня 2019 року, якою відмовлено у відкритті провадження за скаргою Т. на бездіяльність слідчого Б. під час проведення досудового розслідування в кримінальному провадженні скасовано.</p> <p>Постановлено повернути скаргу Т. до суду першої інстанції для розгляду в порядку ст. 303-307 КПК України.</p> <p>Відповідно до ч. 1 ст. 24 КПК України кожному гарантується право на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності суду, слідчого судді, прокурора, слідчого в порядку, передбаченому цим Кодексом.</p> <p>Порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування чи прокурора під час досудового розслідування передбачений Параграфом 1 Глави 26 Кримінального процесуального Кодексу України (статті 303-308).</p> <p>При цьому, частиною 1 статті 303 КПК України визначено вичерпний перелік рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора, які можуть бути оскаржені до слідчого судді під час досудового розслідування.</p> <p>З матеріалів судового провадження вбачається, що Т. звернувся до Баштанського районного суду Миколаївської</p>

	<p>області зі скаргою на бездіяльність слідчого Б. щодо не розгляду його клопотання про проведення певних слідчих дій під час проведення досудового розслідування в кримінальному провадженні.</p> <p>Зі скарги вбачається, що скажник Т. оскаржує бездіяльність слідчого, яка полягає в тому, що слідчий у вказаному кримінальному провадженні не розгляну його клопотання про проведення одночасного допиту осіб, вказаних заявником у клопотанні від 04.06.2019 року. У зв'язку з цим Т. просив зобов'язати слідчого провести слідчі дії по вказаному кримінальному провадженні.</p> <p>Згідно п.1 ч.1 ст.303 КПК України, може бути оскаржена бездіяльність слідчого чи прокурора щодо нездійснення певної процесуальної дії, за наявності трьох обов'язкових ознак: 1) слідчий або прокурор наділені обов'язком вчинити певну процесуальну дію; 2) така процесуальна дія має бути вчинена у визначений КПК строк; 3) відповідна процесуальна дія слідчим чи прокурором у встановлений строк не вчинена.</p> <p>Відповідно до положень ст. 220 КПК України клопотання сторони кримінального провадження слідчий, прокурор зобов'язані розглянути в строк не більше трьох днів з моменту подання. Про результати розгляду клопотання повідомляється особа, яка заявила клопотання. Про повну або часткову відмову в задоволенні клопотання виноситься вмотивована постанова, копія якої вручається особі, яка заявила клопотання.</p> <p>Із тексту скарги Т. вбачається, що ним оскаржується бездіяльність слідчого у нездійсненні певних процесуальних дій, які він зобов'язаний вчинити у визначений ст. 220 КПК України строк, а саме – не розгляд слідчим його клопотання про допит свідків в кримінальному провадженні.</p> <p>За такого, слідчий суддя прийшов до невірнього висновку про те, що Т. оскаржується бездіяльність слідчого, яка не підлягає оскарженню до слідчого судді, виходячи з положень ст. 303 КПК України.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Баштанський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 468/109/19-к (провадження 11-сс/812/500/19) – ухвала
В якій частині рішення скасовано	Ухвалу від 10 липня 2019 року про продовження строку цілодобового домашнього арешту відносно С. – скасовано.

Постановлено нову ухвалу, якою застосовано відносно С. запобіжний захід у вигляді домашнього арешту, заборонивши залишати місце проживання з 20.00 год. до 07.00 год. наступного дня на строк до 11.09.2019 р. включно.

Покладено на підозрюваного С. обов'язки з числа, передбачених ч. 5 ст. 194 КПК України.

Відповідно до вимог ч. 6 ст. 181 КПК України, строк дії ухвали слідчого судді про тримання особи під домашнім арештом не може перевищувати двох місяців. У разі необхідності строк тримання особи під домашнім арештом може бути продовжений за клопотанням прокурора в межах строку досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 199 цього Кодексу. Сукупний строк тримання особи під домашнім арештом під час досудового розслідування не може перевищувати шести місяців. По закінченню цього строку ухвала про застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту припиняє свою дію і запобіжний захід вважається скасованим.

З положень ч. 5 ст. 199 КПК України вбачається, що слідчий суддя зобов'язаний відмовити у продовженні строку тримання під вартою, якщо прокурор, слідчий не доведе, що обставини, які свідчать про те, що заявлений ризик не зменшився або з'явилися нові ризики, обставини, які перешкоджають завершенню досудового розслідування до закінчення дії попередньої ухвали, виправдовують подальше застосування до підозрюваного обраного запобіжного заходу.

Наявні докази, які містяться в матеріалах клопотання по кримінальному провадженню, свідчать про наявність обґрунтованої підозри відносно С.

Відповідно до ч. 4 ст. 194 КПК України, якщо при розгляді клопотання про обрання запобіжного заходу прокурор доведе обставини, передбачені п. п. 1 та 2 ч. 1 цієї статті, але не доведе обставини, передбачені п. 3 ч. 1 цієї статті, слідчий суддя, суд має право застосувати більш м'який запобіжний захід, ніж той, який зазначений у клопотанні, а також покласти на підозрюваного, обвинуваченого обов'язки, передбачені ч. ч. 5 та 6 цієї статті, необхідність покладення яких встановлена з наведеного прокурором обґрунтування клопотання.

Враховуючи, що матеріали клопотання містять дані, які вказують про наявність достатніх підстав вважати, що існують ризики, передбачені п. п. 1-5 ч. 1 ст. 177 КПК України, але при цьому С. раніше не судимий, має постійне місце проживання, міцні соціальні зв'язки, одружений, має неповнолітню дитину,

	яка тяжко хворіє, апеляційний суд доходить до висновку про те, що прокурором не доведено недостатність застосування відносно С. більш м'яких запобіжних заходів для запобігання ризикам, зазначеним у клопотанні.
Суд, рішення якого скасовано	Врадіївський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 474/582/19 (провадження 11-сс/812/463/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу від 27 червня 2019 року про відмову в задоволенні клопотання слідчого про продовження строку тримання під вартою відносно Т. скасовано.</p> <p>Постановлено нову ухвалу, якою продовжено підозрюваному Т. запобіжний захід у вигляді тримання під вартою строком до 30.07.2019 р.</p> <p>Відповідно до вимог ст. ст. 197, 199 КПК України, за відсутності підстав для зміни запобіжного заходу з тримання під вартою на такий, що не пов'язаний з ізоляцією від суспільства, строк тримання підозрюваного під вартою може бути продовжений у разі неможливості закінчення досудового розслідування в частині доведеного обвинувачення в строки, встановлені ст. 219 цього Кодексу.</p> <p>Відповідно ч. 5 ст. 199 КПК України, слідчий суддя зобов'язаний відмовити у продовженні строку тримання під вартою, якщо прокурор, слідчий не доведе, що</p> <ul style="list-style-type: none"> - обставини, які свідчать про те, що заявлений ризик не зменшився або з'явилися нові ризики, які виправдовують тримання особи під вартою; - обставини, які перешкоджають завершенню досудового розслідування до закінчення дії попередньої ухвали про тримання під вартою, виправдовують подальше тримання підозрюваного, обвинуваченого під вартою. <p>Вказані вимоги закону слідчим суддею не дотримано.</p> <p>Як слідує з матеріалів клопотання, Т. обґрунтовано підозрюється у вчиненні злочину, передбаченого ч. 3 ст. 187 КК України, який є особливо тяжким злочином, що підтверджується долученими до клопотання матеріалами, зокрема, даними витягу з ЄРДР, постанови про визнання речовими доказами, протоколів огляду місця події, допиту потерпілого З., свідків, впізнання осіб потерпілим за фотознімками від 30.05.2019 р. та інші долучені матеріали.</p>

	<p>Що стосується наявності ризиків, які виправдовують тримання підозрюваного під вартою, то матеріали кримінального провадження містять дані, які вказують на наявність достатніх підстав вважати, що існують ризики, передбачені п. п. 3, 5 ч. 1 ст. 177 КПК України, оскільки Т. підозрюється у вчиненні особливо тяжкого корисливого злочину із застосуванням насильства, раніше неодноразово судимий за вчинення умисних тяжких корисливих злочинів, звільнився з місць позбавлення волі умовно-достроково в червні 2018 року, офіційно не працює, мешкає без реєстрації в м. П. Миколаївської області лише два останні місяці, що свідчить про відсутність стійких соціальних зв'язків, може вчинити інше кримінальне правопорушення, впливати на потерпілого.</p> <p>На думку апеляційного суду, сукупність наведених обставин є достатніми підставами для продовження тримання під вартою відносно підозрюваного Т., і слідчий суддя передчасно дійшов вірного висновку про можливість застосування до нього більш м'якого запобіжного заходу у вигляді цілодобового домашнього арешту.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Заводський районний суд м. Миколаєва</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 487/1628/19 (провадження № 11-сс/812/415/19) – ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Ухвалу від 06 червня 2019 року у відношенні С. скасовано.</p> <p>Приймаючи рішення про відсторонення С. від посади, слідчий суддя, незважаючи на те, що строк досудового розслідування у кримінальному провадженні продовжено до 02.08.2019, зазначив термін дії ухвали про відсторонення від посади до 06.08.2019, що є неприпустимим.</p> <p>Тому, ухвала слідчого судді підлягає скасуванню з постановленням нової ухвали, якою відсторонити підозрюваного С. від посади заступника начальника установи з оперативної роботи - начальника оперативного відділу державної установи «О. слідчий ізолятор» Міністерства юстиції України до 02.08.2019.</p> <p>Постановити нову ухвалу, якою клопотання слідчого Другого СВ СУ ТУ Державного бюро розслідувань про відсторонення від посади С. задовольнити.</p> <p>Відсторонити підозрюваного С. від посади заступника начальника установи з оперативної роботи - начальника оперативного відділу державної установи «О. слідчий ізолятор» Міністерства юстиції України до 02.08.2019.</p>

Суд, рішення якого скасовано	Заводський районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа № 487/4804/19 (провадження № 11-сс/812/506/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу від 09 липня 2019 року відносно Ш. – скасовано.</p> <p>Постановлено нову ухвалу, якою застосовано до підозрюваного Ш. запобіжний захід у вигляді домашнього арешту строком до 03.09.2019 р., заборонивши йому залишати місце постійного проживання в період часу з 22.00 год. до 06.00 год.</p> <p>Покладено обов'язки з числа, передбачених ч. 5 ст. 194 КПК України.</p> <p>Апеляційний суд вважає, що відносно Ш. слід застосувати запобіжний захід у вигляді домашнього арешту в межах строку досудового розслідування, з урахуванням дати повідомлення Ш. про підозру у вчиненні злочину в рамках даного кримінального провадження, а саме до 03.09.2019 р.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Заводський районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа № 487/4804/19 (провадження № 11-сс/812/507/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу від 08 липня 2019 року відносно П. – скасовано.</p> <p>Постановлено нову ухвалу, якою застосовано до підозрюваного П. запобіжний захід у вигляді домашнього арешту строком до 03.09.2019 р., заборонивши йому залишати місце постійного проживання без дозволу слідчого, прокурора або суду в період часу з 22.00 год. до 06.00 год.</p> <p>Покладено обов'язки з числа, передбачених ч. 5 ст. 194 КПК України.</p> <p>Апеляційний суд вважає, що відносно П. слід застосувати запобіжний захід у вигляді домашнього арешту в межах строку досудового розслідування, з урахуванням дати повідомлення П. про підозру у вчиненні злочину в рамках даного кримінального провадження, а саме до 03.09.2019 р.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Заводський районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа № 487/4804/19 (провадження № 11-сс/812/512/19) – ухвала

**В якій частині
рішення
скасовано**

Ухвалу від 08 липня 2019 року про відмову у задоволенні клопотання слідчого про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою відносно П. – скасовано.

Постановлено нову ухвалу, якою клопотання слідчого СВ Заводського ВП ГУНП в Миколаївській області Ж. про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою відносно підозрюваного П. направлено до Заводського районного суду м. Миколаєва для розгляду.

Відповідно до вимог ст. 370 КПК України, судові рішення повинно бути законним, обґрунтованим і вмотивованим. Законним є рішення, ухвалене компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених цим Кодексом. Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджені доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом, відповідно до ст. 94 цього Кодексу. Вмотивованим є рішення, в якому наведені належні і достатні мотиви та підстави його ухвалення.

За вимогами ч. 2 ст. 132 КПК України, клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження на підставі ухвали слідчого судді подається до місцевого загального суду, у межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування.

За ч. 1 ст. 184 КПК України, клопотання слідчого, прокурора про застосування запобіжного заходу подається до місцевого загального суду, в межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування.

Вказаних вимог законодавства слідчим суддею не дотримано.

Відмовляючи у задоволенні клопотання слідчого Заводського ВП ГУНП в Миколаївській області про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою відносно П. через відсутність підтвердження повноважень слідчого відділу Заводського ВП ГУНП в Миколаївській області на здійснення досудового розслідування у даному кримінальному провадженні, слідчий суддя дійшов помилкового висновку, а тому ухвала слідчого судді підлягає скасуванню.

Оскільки фактично слідчим суддею клопотання не розглядалось, апеляційний суд позбавлений можливості прийняти рішення по суті клопотання, тому його слід направити до Заводського районного суду м. Миколаєва для виконання вимог ст. ст. 176-206 КПК України.

Суд, рішення якого скасовано	Заводський районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа № 487/2573/17 (провадження № 11-сс/812/439/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу від 14 травня 2019 року про накладення арешту на нежитлове приміщення скасовано.</p> <p>Постановлено нову ухвалу, якою у задоволенні клопотання адвоката К. про арешт нежитлового приміщення відмовлено.</p> <p>Відповідно до ч.1 ст. 98 КПК України речовими доказами є матеріальні об'єкти, які були знаряддям вчинення кримінального правопорушення, зберегли на собі його сліди або містять інші відомості, які можуть бути використані як доказ факту чи обставин, що встановлюються під час кримінального провадження, в тому числі предмети, що були об'єктом кримінально протиправних дій, гроші, цінності та інші речі, набуті кримінально протиправним шляхом або отримані юридичною особою внаслідок вчинення кримінального правопорушення.</p> <p>Відповідно до ч. 1 ст. 358 КК України об'єктом кримінально протиправних дій є посвідчення або інший офіційний документ, який видається чи посвідчується підприємством, установою, організацією, громадянином-підприємцем, нотаріусом, державним реєстратором, суб'єктом державної реєстрації прав, особою, яка уповноважена на виконання функцій держави щодо реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, державним виконавцем, приватним виконавцем, аудитором чи іншою особою, яка має право видавати чи посвідчувати такі документи, і який надає права або звільняє від обов'язків, а також підроблені печатки, штампи чи бланки підприємств, установ чи організацій незалежно від форми власності, інші офіційні печатки, штампи чи бланки.</p> <p>У зв'язку із викладеним, враховуючи встановлені обставини кримінального провадження, нежиле приміщення не відповідає критеріям, передбаченим ч.1 ст. 98 КПК України, та не може вважатися речовим доказом, оскільки не є не об'єктом кримінально протиправних дій злочину, передбаченого ч. 1 ст. 358 КК України, та ніяким чином не може доводити обставини вчинення даного злочину.</p> <p>Слідчий суддя, приймаючи рішення за клопотанням положень ч. 1 ст. 98 КПК України не врахував та прийняв необґрунтоване рішення</p>

Суд, рішення якого скасовано	Заводський районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа № 487/2762/19 (провадження 11-сс/812/417/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу від 17 травня 2019 року, якою відмовлено у задоволенні скарги О. на постанову слідчого ТУ ДБР від 25.04.2019 р. про закриття кримінального провадження від 30.11.2018 р. скасовано.</p> <p>Постановлено нову ухвалу, якою скаргу О. задоволено. Постанову слідчого ТУ ДБР від 25.04.2019 р. про закриття кримінального провадження від 30.11.2018 р. скасовано.</p> <p>Відповідно до ст. 370 КПК України судове рішення повинно бути законним, обґрунтованим і вмотивованим.</p> <p>Законним є рішення, ухвалене компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених цим Кодексом. Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджені доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом відповідно до ст. 94 цього Кодексу. Вмотивованим є рішення, в якому наведені належні і достатні мотиви та підстави його ухвалення.</p> <p>Вказаних вимог закону слідчий суддя не дотримався.</p> <p>Відповідно до ч. 2 ст. 9 КПК України прокурор, керівник органу досудового розслідування, слідчий зобов'язані всебічно, повно і неупереджено дослідити обставини кримінального провадження, надати їм належну правову оцінку та забезпечити прийняття законних і неупереджених процесуальних рішень.</p> <p>Цих вимог закону слідчий не дотримався при прийнятті рішення про закриття кримінального провадження.</p> <p>Як видно з матеріалів кримінального провадження, у ході проведення досудового розслідування слідчий фактично провів лише одну слідчу дію – допитав слідчого Ц.</p> <p>Разом із тим, відповідно до ч.2 ст. 9 КПК України слідчий у ході проведення досудового розслідування зобов'язаний всебічно та повно дослідити обставини кримінального провадження.</p> <p>З огляду на твердження О. про вчинення злочинів слідчим Ц., суд вважає, що у ході досудового розслідування необхідно було допитати заявницю О. щодо обставин кримінального провадження, а вже після цього робити висновки щодо необхідності продовження досудового розслідування або закриття кримінального провадження. Як вбачається з</p>

	<p>пояснень О. під час апеляційного розгляду, вона, як заявник, може вказати на особливості подій, про які зазначає у заяві про вчинення злочину, та вказати на такі обставини, які можуть мати істотне значення для прийняття рішення у кримінальному провадженні.</p> <p>Суд вважає, що без проведення допиту заявниці О., з огляду на те, що за її заявою внесені відомості до ЄРДР, проведене досудове розслідування не можна вважати всебічним та повним.</p> <p>Приймаючи рішення слідчий суддя, на вищевказану неповноту досудового розслідування уваги не звернув, а тому ухвалу слідчого судді не можна вважати законною та обґрунтованою.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Заводський районний суд м. Миколаєва</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 487/3793/19 (провадження 11-сс/812/458/19) - ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Ухвалу від 01 липня 2019 року, якою підозрюваного Г. відсторонено від посади строком на два місяці, до 01.09.2019 року скасовано.</p> <p>Постановлено нову ухвалу, якою клопотання слідчого Другого слідчого відділу СУ ТУ ДБР про відсторонення Г. від посади строком на два місяці задоволено частково.</p> <p>Постановлено відсторонити підозрюваного Г. від посади строком до 17.07.2019 року.</p> <p>Згідно з визначеним Європейським судом з прав людини поняттям, обґрунтована підозра - це добровільне припущення про вчинення особою певного діяння, ґрунтується на об'єктивних відомостях, які можна перевірити у судовому розгляді та які спонукали б неупереджену та розумну людину вдатися до практичних дій, щоб з'ясувати, чи є така підозра обґрунтованою.</p> <p>Підозра, виходячи з постанови Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 24 листопада 2016 року № 5-328кс16, є обґрунтованим припущенням про вчинення особою кримінального правопорушення.</p> <p>Оскільки, на даному етапі кримінального провадження не допускається вирішення тих питань, які повинен вирішувати суд під час розгляду провадження по суті, а саме, питань, пов'язаних з оцінкою доказів з точки зору їх достатності і допустимості для визнання особи винною чи невинною у вчиненні злочину, то слідчий суддя на підставі розумної оцінки</p>

	<p>сукупності отриманих доказів визначив про причетність Г. до вчинення злочину, передбаченого частиною 3 статті 368 КК України, з чим погоджується і суд апеляційної інстанції.</p> <p>Однак, зазначаючи строк відсторонення підозрюваного від посади, слідчий суддя не дотримався положень статей 157, 219 КПК України, визначив неправильно строк дії забезпечення кримінального провадження у виді відсторонення від посади.</p> <p>Оскільки, відсторонення від посади є заходом забезпечення кримінального провадження, який може бути застосований лише в межах строку досудового розслідування, за такого строк відсторонення особи від посади, визначений п. 2 ч. 3 ст. 157 КПК України і який не може становити більше двох місяців, повинен бути визначений також в межах строку досудового розслідування.</p> <p>З урахуванням вимог закону слідчий суддя, приймаючи рішення про відсторонення Г. від посади заступника, мав визначити строк на який підозрюваного буде відсторонено від займаної посади в межах строку досудового розслідування.</p> <p>Відповідно до частини 1 статті 219 КПК України, досудове розслідування повинно бути закінчено протягом двох місяців з дня повідомлення особі про підозру у вчиненні злочину.</p> <p>Як слідує з матеріалів кримінального провадження Г. повідомлено про підозру 18 травня 2019 року, а тому строк досудового розслідування у даному кримінальному провадженні спливає 17 липня 2019 року. Крім того, строк досудового розслідування в даному кримінальному провадженні на час розгляду клопотання слідчого слідчим суддею та перегляду ухвали слідчого судді апеляційним судом не продовжено, що підтвердив прокурор в судовому засіданні апеляційного суду.</p> <p>Таким чином, слідчий суддя мав право застосувати захід забезпечення кримінального провадження у виді відсторонення від посади відносно Г., та відповідно, визначити дату закінчення дії ухвали, до 17 липня 2019 року, тобто в межах строку досудового розслідування. Між тим, судом в ухвалі зазначено, що відсторонено підозрюваного Г. від посади строком на два місяці до 01.09.2019 року</p> <p>Зазначене свідчить, що рішення слідчим суддею постановлено з порушенням вимог кримінального процесуального закону.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Заводський районний суд м. Миколаєва

Категорія справ	Справа № 487/3793/19 (провадження 11-сс/812/461/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу від 01 липня 2019 року, якою накладено арешт на майно вилучене в ході затримання Г. скасовано.</p> <p>Постановлено нову ухвалу, якою клопотання слідчого Другого слідчого відділу СУ ТУ ДБР у кримінальному провадженні за підозрою Г. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 368 КК України про арешт майна задоволено частково.</p> <p>Постановлено накласти арешт на майно вилучене в ході затримання Г. В іншій частині клопотання відмовлено.</p> <p>Розглядаючи клопотання про накладення арешту на майно, в порядку статей 170-173 КПК України, для прийняття законного та обґрунтованого рішення, слідчий суддя повинен з'ясувати всі обставини, які передбачають підстави для арешту майна або відмови у задоволенні клопотання про арешт майна.</p> <p>Відповідно до ч. 2 ст. 170 КПК України, арешт майна допускається з метою забезпечення: 1) збереження речових доказів; 2) спеціальної конфіскації; 3) конфіскації майна як виду покарання або заходу кримінально-правового характеру щодо юридичної особи; 4) відшкодування шкоди, завданої внаслідок кримінального правопорушення (цивільний позов), чи стягнення з юридичної особи отриманої неправомірної вигоди.</p> <p>Згідно із ч. 3 ст. 170 КПК України у випадку, передбаченому пунктом 1 частини другої цієї статті, арешт накладається на майно будь-якої фізичної або юридичної особи за наявності достатніх підстав вважати, що воно відповідає критеріям, зазначеним у статті 98 цього Кодексу.</p> <p>Слідчим суддею необґрунтованого накладено арешт на службове посвідчення Г. Оскільки, будь яких даних про те, що зазначений документ був знаряддям вчинення кримінального правопорушення, зберіг на собі його сліди або містить інші відомості, які можуть бути використані як доказ факту чи обставин, що встановлюються під час кримінального провадження, матеріали судового та кримінального проваджень не містять.</p> <p>Однак, суд першої інстанції на вказані обставини не звернув увагу та прийняв необґрунтоване рішення про накладення арешту на службове посвідчення Г.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Заводський районний сул м. Миколаєва

Категорія справ	Справа № 487/4804/19 (провадження 11-сс/812/499/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу від 09 липня 2019 року про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою відносно Х. – скасовано.</p> <p>Постановлено нову ухвалу, якою клопотання слідчого задоволено частково.</p> <p>Застосовано до підозрюваного Х. запобіжний захід у вигляді тримання під вартою в державній установі «Миколаївський слідчий ізолятор» строком до 03.09.2019 р.</p> <p>Визначено розмір застави, після внесення якої підозрюваний Х. повинен бути звільнений з-під варти, в розмірі 20 прожиткових мінімумів для працездатних осіб.</p> <p>Покласти на підозрюваного Х. у разі звільнення під заставу обов'язки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - не відлучатися із м. Миколаєва без дозволу слідчого, прокурора або суду; - перебувати за першою вимогою до слідчого СВ Заводського відділу поліції Головного управління Національної поліції в Миколаївській області або інших слідчих, які входять до групи слідчих, що здійснюють досудове розслідування у кримінальному провадженні від 29.04.2019 р.; - повідомляти слідчого, прокурора чи суд про зміну свого місця проживання; - утримуватися від спілкування з іншими підозрюваними у кримінальному провадженні, потерпілими і свідками; - здати на зберігання до відповідних органів державної влади свій паспорт для виїзду за кордон. <p>Попередити Х. про наслідки невиконання обов'язків, передбачених ст. 194 КПК України, роз'яснивши, що в разі їх невиконання до нього може бути застосований більш жорсткий запобіжний захід і може бути накладено грошове стягнення в розмірі від 0,25 до 2 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.</p> <p>Відповідно до ч. 5 ст. 194 КПК України, якщо під час розгляду клопотання про обрання запобіжного заходу, не пов'язаного з триманням під вартою, прокурор доведе наявність всіх обставин, передбачених частиною першою цієї статті, слідчий суддя, суд застосовує відповідний запобіжний захід, зобов'язує підозрюваного, обвинуваченого перебувати за кожною вимогою до суду або до іншого визначеного органу державної влади, а також виконувати один або кілька обов'язків, необхідність покладення яких була доведена прокурором, а саме:</p>

	<p>1) прибувати до визначеної службової особи із встановленою періодичністю;</p> <p>2) не відлучатися із населеного пункту, в якому він зареєстрований, проживає чи перебуває, без дозволу слідчого, прокурора або суду;</p> <p>3) повідомляти слідчого, прокурора чи суд про зміну свого місця проживання та/або місця роботи;</p> <p>4) утримуватися від спілкування з будь-якою особою, визначеною слідчим суддею, судом, або спілкуватися з нею із дотриманням умов, визначених слідчим суддею, судом;</p> <p>5) не відвідувати місця, визначені слідчим суддею або судом;</p> <p>6) пройти курс лікування від наркотичної або алкогольної залежності;</p> <p>7) докласти зусиль до пошуку роботи або до навчання;</p> <p>8) здати на зберігання до відповідних органів державної влади свій паспорт (паспорти) для виїзду за кордон, інші документи, що дають право на виїзд з України і в'їзд в Україну;</p> <p>9) носити електронний засіб контролю.</p> <p>З положень ч. 1 ст. 181 КПК України вбачається, що заборона підозрюваному, обвинуваченому залишати житло цілодобово або в певний період доби є запобіжним заходом у вигляді домашнього арешту.</p> <p>Отже, у разі визначення підозрюваному застави, на нього не може покладатись обов'язок не залишати місце постійного проживання в певний період доби, а тому рішення слідчого судді в цій частині є незаконним та підлягає скасуванню.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Миколаївський районний суд Миколаївської області</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 480/1046/19 (провадження 11-сс/812/452/19) - ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Ухвалу від 7 червня 2019 року, якою скаргу П на дії прокурорів Г.В., Л., Г.А., повернуто у зв'язку з непідсудністю Миколаївському районному суду Миколаївської області - скасовано.</p> <p>Постановлено повернути скаргу П. до Миколаївського районного суду Миколаївської області для розгляду в порядку ст. 303-307 КПК України.</p> <p>Статтею 303 КПК України визначений перелік рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування.</p>

Згідно ч. 1 ст. 306 КПК України скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора розглядаються слідчим суддею місцевого суду згідно з правилами судового розгляду, передбаченими статтями 318-380 цього Кодексу, з урахуванням положень цієї глави.

Виходячи з вимог вказаної норми Кримінального процесуального закону, скарги, клопотання подаються до місцевого суду, в межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування, що здійснює відповідне розслідування. При цьому органом досудового розслідування є: 1) слідчі підрозділи (Головне слідче управління, слідче управління, відділ, відділення) органів Національної поліції України, органів безпеки, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, органів державного бюро розслідувань; 2) підрозділ детективів, підрозділ внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України.

Правила про підсудність впливають із основних засад судочинства, передбачених ст.129 Конституції України, засад кримінального провадження, визначених у главі 2 КПК, а також засад організації судової влади, окреслених розділом 1 ЗУ «Про судоустрій і статус суддів». Вони безпосередньо ґрунтуються на принципах побудови системи судів загальної юрисдикції, встановлених ч.1 ст.17 ЗУ «Про судоустрій і статус суддів», а саме територіальності, спеціалізації та інстанційності.

Статтями 32, 218 КПК України визначено порядок місця проведення досудового розслідування та територіальну підсудність. Зокрема, частиною 1 статті 218 КПК України передбачено, що досудове розслідування здійснюється слідчим того органу досудового розслідування, під юрисдикцією якого знаходиться місце вчинення кримінального правопорушення.

Як вбачається з повідомлення заступника керівника Миколаївської місцевої прокуратури від 25.03.2019р., наявного в матеріалах скарги, досудове розслідування у кримінальному провадженні від 10.03.2018р. за ч. 3 ст. 185, ст. 356 КК України здійснюється СВ Миколаївського ВП Очаківського ВП ГУНП в Миколаївській області, у зв'язку зі зміною підслідності 23.08.2018р. прокуратурою Миколаївської області.

Миколаївський відділ Миколаївської місцевої прокуратури знаходиться в межах територіальної юрисдикції Миколаївського районного суду Миколаївської області.

Слідчий суддя помилково прийшов до висновку про неможливість розгляду даної скарги та необхідність її

	повернення П. для звернення до слідчого судді місцевого загального суду, у межах територіальної юрисдикції якого знаходиться орган досудового розслідування.
Суд, рішення якого скасовано	Центральний районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа № 490/3517/19 (провадження 11-сс/812/493/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу від 25 червня 2019 року, якою скаргу Т. на бездіяльність слідчого прокуратури Миколаївської області повернуто заявнику - скасовано.</p> <p>Постановлено нову ухвалу, якою скаргу Т. на бездіяльність слідчого, направлено на розгляд до суду першої інстанції в порядку ст. 303-307 КПК України.</p> <p>Згідно з п. 1 ч. 1 ст. 303 КПК України на досудовому провадженні може бути оскаржена бездіяльність слідчого або прокурора, яка полягає у нездійсненні інших процесуальних дій, які він зобов'язаний вчинити у визначений цим Кодексом строк.</p> <p>Відповідно до ч. 1 ст. 220 КПК України клопотання сторони захисту, потерпілого і його представника чи законного представника, представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, про виконання будь-яких процесуальних дій та у випадках, установлених цим Кодексом, іншої особи, права чи законні інтереси якої обмежуються під час досудового розслідування, або її представника слідчий, прокурор зобов'язані розглянути в строк не більше трьох днів з моменту подання і задовольнити їх за наявності відповідних підстав.</p> <p>Бездіяльність слідчого або прокурора, яка полягає у нездійсненні інших процесуальних дій, які він зобов'язаний вчинити у визначений цим Кодексом строк, зокрема, щодо розгляду клопотань під час досудового розслідування, відповідно до вимог ч. 1 ст. 304 КПК України може бути оскаржена протягом десяти днів з моменту такої бездіяльності.</p> <p>Отже, виходячи з положень ст. 220 КПК України та ч. 1 ст. 304 КПК України, десятиденний строк оскарження бездіяльності слідчого або прокурора, яка полягає у не розгляді клопотання, обчислюється після спливу трьох днів з моменту подання відповідного клопотання.</p> <p>Згідно з п. 3 ч. 2 ст. 304 КПК України скарга повертається, якщо вона подана після закінчення строку, передбаченого ч. 1 цієї</p>

	<p>статті, і особа, яка її подала, не порушує питання про поновлення цього строку або слідчий суддя за заявою особи не знайде підстав для його поновлення.</p> <p>Повертаючи скаргу слідчий суддя не дотримався вказаних вимог Закону. Оскільки як вбачається з матеріалів судового провадження, Т. 10.04.2019 року звернувся до начальника ГУНП в Миколаївській області А. зі скаргою на бездіяльність слідчого, яка полягала у не розгляді клопотання. Тобто строк оскарження бездіяльності слідчого, з огляду на вимоги ст. 220, ч. 1 ст. 304 КПК України, для нього розпочався 13 квітня 2019 року і сплинув 23 квітня 2019 року, зі скаргою до слідчого судді Т. звернувся 23 квітня 2019 року, тобто в межах строку, передбаченого ч. 1 ст. 304 КПК України.</p> <p>Таким чином, слідчий суддя дійшов необґрунтованого висновку, що заявником подано скаргу після закінчення строку визначеного законом, оскільки законодавець пов'язує десятиденний строк оскарження бездіяльності слідчого або прокурора, яка полягає у не розгляді клопотання, після спливу трьох днів з моменту подання відповідного клопотання. Тому ухвала слідчого судді про повернення скарги підлягає скасуванню.</p> <p>Враховуючи, що доводи скарги Т. не були предметом перевірки в суді першої інстанції, апеляційний суд позбавлений можливості перевірити законність та обґрунтованість рішення суду першої інстанції з даного питання та ухвалити своє рішення.</p> <p>За таких обставин, апеляційний суд вважає за необхідне застосувати загальні засади кримінального провадження, а саме положення ч.1 ст. 9 КПК України, з яких вбачається, що під час кримінального провадження суд зобов'язаний неухильно додержуватися законності та з врахуванням вимог ч.1 ст. 7 КПК України, колегія суддів вважає, що ухвала слідчого судді підлягає скасуванню з призначенням нового судового розгляду.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Центральний районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа № 490/743/18 (провадження 11-сс/812/489/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	Ухвалу від 26 червня 2019 року, якою відмовлено у відкритті провадження за скаргою Г. на рішення прокурора Миколаївської місцевої прокуратури №1 Т. у кримінальному провадженні скасовано. Постановлено нову ухвалу.

Скаргу Г. на рішення прокурора Миколаївської місцевої прокуратури №1 Т. у кримінальному провадженні направити до слідчого судді суду першої інстанції для розгляду в порядку статей 303-307 КПК України.

Відповідно до вимог статті 370 КПК України, судові рішення повинно бути законним, обґрунтованим і вмотивованим.

Законним є рішення, ухвалене компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених цим Кодексом.

Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджені доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом, відповідно до статті 94 цього Кодексу.

Вмотивованим є рішення, в якому наведені належні і достатні мотиви та підстави його ухвалення.

Слідчим суддею вказаних вимог закону не дотримано.

Як слідує з положень частини 4 статті 304 КПК України слідчий суддя відмовляє у відкритті провадження лише у разі, якщо скарга подана на рішення, дію чи бездіяльність слідчого, прокурора, що не підлягає оскарженню.

Відповідно до пункту 9-1 частини 1 статті 303 КПК України, на досудовому провадженні може бути оскаржене рішення прокурора про відмову в задоволенні скарги на недотримання розумних строків слідчим, прокурором під час досудового розслідування – особою, якій відмовлено у задоволенні скарги, її представником, законним представником чи захисником.

За такого, висновок слідчого судді щодо не оскарження вказаного рішення прокурора, є безпідставними, а тому оскаржувана ухвала про відмову у відкритті провадження підлягає скасуванню.

Відповідно до пункту 18 частини 1 статті 3, частини 3 статті 26 КПК України, слідчий суддя здійснює у порядку, передбаченому цим Кодексом, судовий контроль за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні шляхом вирішення питань, винесених на його розгляд сторонами та віднесених до його повноважень цим Кодексом.

Згідно з частиною 1 статті 306 КПК України, скарги на рішення слідчого розглядаються слідчим суддею місцевого суду згідно з правилами судового розгляду, передбаченими статтями 318 – 380 цього Кодексу з урахуванням положень його глави 28.

В даному випадку слідчий суддя рішення про відмову у відкритті провадження прийняв з порушенням вказаних вимог

	<p>закону, внаслідок чого скарга заявника фактично залишилася нерозглянутою.</p> <p>Оскільки рішення по суті скарги Г. на рішення прокурора Миколаївської місцевої прокуратури №1 Т. у кримінальному провадженні слідчим суддею суду першої інстанції не приймалось, а оскаржена ухвала слідчого судді є незаконною і перешкоджає розгляду скарги уповноваженим судом, вона підлягає скасуванню, а скарга - направленню до суду першої інстанції для розгляду і прийняття рішення з дотриманням вимог статей 303-307 КПК України.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Центральний районний суд м. Миколаєва</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 490/10740/18 (провадження 11-сс/812/382/19) - ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Ухвалу від 20 грудня 2018 року про повернення скарги на постанову слідчого від 03.09.2018 р. про закриття кримінального провадження скасовано.</p> <p>Матеріали скарги Б. направлено до суду першої інстанції на новий судовий розгляд в порядку ст. ст. 303-307 КПК України.</p> <p>Відповідно до ст. 395 КПК України, апеляційна скарга подається на ухвалу слідчого судді протягом п'яти днів з дня її оголошення. Якщо ухвалу слідчого судді було постановлено без виклику особи, яка її оскаржує, то строк апеляційного оскарження для такої особи обчислюється з дня отримання нею копії судового рішення.</p> <p>Ухвала слідчим суддею постановлена без виклику особи, інтересів якої вона стосується, Б., і, як стверджує апелянт, копію ухвали слідчого судді вона отримала 31.05.2019 р., апеляційна скарга подана 03.06.2019 р., при цьому матеріали судового провадження не містять даних про дату отримання Б. копії оскаржуваної ухвали.</p> <p>За наведеного, апеляційний суд вважає, що у даному випадку строк на апеляційне оскарження пропущений не був і апеляційна скарга подана в межах строку для оскарження.</p> <p>Положеннями ч. 1 ст. 21 КПК України визначено, що кожному гарантується право на справедливий розгляд та вирішення справи в розумні строки незалежним і неупередженим судом, створеним на підставі закону.</p> <p>Відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 303 КПК України, на досудовому провадженні можуть бути оскаржені рішення слідчого про закриття кримінального провадження.</p>

	<p>За положеннями ч. 1 ст. 304 КПК України, скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора, передбачені ч. 1 ст. 303 цього Кодексу, можуть бути подані особою протягом десяти днів з моменту прийняття рішення, вчинення дії або бездіяльності. Якщо рішення слідчого чи прокурора оформлюється постановою, строк подання скарги починається з дня отримання особою її копії.</p> <p>Слідчий суддя повернув скаргу Б. у зв'язку з тим, що нею пропущений строк оскарження постанови слідчого і не порушується питання про його поновлення.</p> <p>Проте, ані матеріали кримінального провадження, ані матеріали судового провадження не містять даних на підтвердження направлення Б. та одержання нею копії постанови слідчого.</p> <p>Отже, повертаючи скаргу Б., слідчий суддя дійшов неправильного висновку про те, що останньою пропущено строк на оскарження постанови слідчого про закриття кримінального провадження.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Центральний районний суд м. Миколаєва</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 490/5344/18 (провадження № 11-сс/812/434/19) – ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Ухвалу від 21 березня 2019 року про залишення без розгляду скарги директора ТОВ "Партнер-Агро" М. на бездіяльність слідчого СУ ГУНП в Миколаївській області скасовано.</p> <p>Постановлено нову ухвалу, якою призначено новий розгляд скарги директора ТОВ "Партнер-Агро" М. у суді першої інстанції.</p> <p>Відповідно до ч.3 ст. 306 КПК України розгляд скарг на рішення, дії чи бездіяльність під час досудового розслідування здійснюється за обов'язкової участі особи, яка подала скаргу, чи її захисника, представника.</p> <p>Згідно до ч.1 ст. 134 КПК України слідчий суддя під час досудового розслідування має право за власною ініціативою здійснити судовий виклик певної особи, якщо її участь у процесуальній дії є обов'язковою.</p> <p>Відповідно до ч.8 ст. 135 КПК України особа має отримати повістку про виклик або бути повідомленою про нього іншим шляхом не пізніше ніж за три дні до дня, коли вона зобов'язана прийти за викликом. У випадку встановлення цим Кодексом строків здійснення процесуальних дій, які не дозволяють здійснити виклик у зазначений строк, особа має отримати</p>

повістку про виклик або бути повідомленою про нього іншим шляхом якнайшвидше, але в будь-якому разі з наданням їй необхідного часу для підготовки та прибуття за викликом.

Як передбачено ч.1 ст. 136 КПК України, належним підтвердженням отримання особою повістки про виклик або ознайомлення з її змістом іншим шляхом є розпис особи про отримання повістки, в тому числі на поштовому повідомленні, відеозапис вручення особі повістки, будь-які інші дані, які підтверджують факт вручення особі повістки про виклик або ознайомлення з її змістом.

Дані вимоги слідчим суддею не дотримані.

Слідчий суддя, приймаючи рішення, зазначила, що представник ТОВ «Партнер-Агро» у судове засідання не з'явився, про розгляд скарги повідомлявся належним чином, що є підставою для залишення скарги ТОВ «Партнер-Агро» без розгляду.

Але, з таким висновком погодитися неможна з огляду на наступне.

Як видно з матеріалів судового провадження, представник ТОВ «Партнер-Агро» викликався до суду на 20.12.2018 р., але відправка поштової кореспонденції не відбулася у зв'язку із відсутністю знаків поштової оплати.

У подальшому, представник зазначеного ТОВ викликався до суду на такі дати: 25.01.2019 р., 12.02.2019 р., 21.03.2019 р. Але, у матеріалах судового провадження відсутні відомості про те, коли саме ці судові виклики були направлені ТОВ «Партнер-Агро», оскільки наявні у справі судові виклики не датовані.

Крім того, у матеріалах судового провадження відсутні докази про отримання повідомлення ТОВ «Партнер-Агро» про проведення розгляду їх скарги слідчим суддею відповідно до ч.1 ст. 136 КПК України. У справі наявне лише зворотнє поштове повідомлення про отримання представником ТОВ «Партнер-Агро» В. 06.02.2019 р. судового виклику (повернулося до суду 19.02.2019 р.). Але, коли саме цей виклик був відправлений та на яку дату, з матеріалів судового провадження встановити неможливо.

Аналізуючи викладене, суд приходять до висновку, що слідчим суддею завчасно та належним чином не повідомлено ТОВ «Партнер-Агро» про дату та час проведення судового засідання з розгляду їх скарги. Отже, підстави для залишення без розгляду скарги були відсутні.

Дайджест судової палати у кримінальних справах Миколаївського апеляційного суду (щодо скасованих та змінених рішень судів першої інстанції у кримінальних провадженнях)

Суд, рішення якого скасовано	Центральний районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа № 490/10125/18 (провадження № 11-сс/812/420/19) - ухвала
В якій частині рішення скасовано	<p>Ухвалу від 29 травня 2019 року про відмову у відкритті провадження за скаргою на бездіяльність слідчого Миколаївського ВП Очаківського ВП ГУНП в Миколаївській області скасовано.</p> <p>Матеріали по скарзі А. на бездіяльність слідчого Миколаївського ВП Очаківського ВП ГУНП в Миколаївській області направлено до Центрального районного суду м. Миколаєва для розгляду.</p> <p>Положеннями ч. 1 ст. 21 КПК України визначено, що кожному гарантується право на справедливий розгляд та вирішення справи в розумні строки незалежним і неупередженим судом, створеним на підставі закону.</p> <p>За змістом ч. 4 ст. 304 КПК України, слідчий суддя, суд відмовляє у відкритті провадження лише у разі, якщо скарга подана на рішення, дію чи бездіяльність слідчого, прокурора, що не підлягає оскарженню.</p> <p>Відповідно до п. п. 1, 7 ч. 1 ст. 303 КПК України, на досудовому провадженні можуть бути оскаржені, зокрема, бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у нездійсненні інших процесуальних дій, які він зобов'язаний вчинити у визначений цим Кодексом строк, рішення слідчого, прокурора про відмову в задоволенні клопотання про проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій.</p> <p>З матеріалів кримінального провадження вбачається, що представник заявника Б. звернувся до слідчого судді із скаргою на рішення слідчого про відмову в задоволенні клопотання про проведення певних процесуальних дій, тобто на рішення, дію чи бездіяльність, які підлягають оскарженню.</p> <p>Разом з тим, відмовляючи у відкритті провадження, слідчий суддя послався на ті обставини, що кримінальне провадження закрито, а тому відсутні підстави для розгляду скарги.</p>
Суд, рішення якого змінено	Центральний районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа № 490/5331/19 (провадження 11-кп/812/455/19) - ухвала

<p>В якій частині рішення змінено</p>	<p>Ухвалу від 27 червня 2019 року, якою до підозрюваної Б. застосовано запобіжний захід у вигляді домашнього арешту строком до 24 серпня 2019 року включно із заборонаю цілодобово залишати місце проживання скасовано.</p> <p>Постановлено нову ухвалу, якою застосовано до підозрюваної Б. запобіжний захід у вигляді домашнього арешту з заборонаю її залишати житло з 19:00 години до 07:00 години наступної доби, строком до 24 серпня 2019 року.</p> <p>Покладено на Б. обов'язки з числа, передбачених ч. 5 ст. 194 КПК України.</p> <p>Як вбачається з матеріалів судового провадження, звертаючись до суду з клопотанням про застосування до Б. запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту, слідчим в клопотанні взагалі не наведено жодної із підстав на підтвердження обґрунтованості та законності застосування такого запобіжного заходу як цілодобовий домашній арешт, з огляду на те, що Б. раніше не судима, в даний час виконує свої процесуальні обов'язки належним чином, хоча вину не визнає і не сприяє досудовому розслідуванню.</p> <p>Так, клопотання слідчого не містить даних про те, що підозрювана, усвідомлюючи суворість покарання і намагаючись його уникнути, може переховуватись від органу досудового розслідування чи суду. Не надано доказів про недостатність застосування більш м'якого запобіжного заходу для запобігання ризику, зазначеним в клопотанні. Як вбачається зі змісту клопотання, слідчий не обґрунтовує необхідності застосування до підозрюваного наступного за суворістю після тримання під вартою запобіжного заходу у вигляді цілодобового домашнього арешту.</p> <p>Проте, слідчий суддя, задовольняючи клопотання слідчого про обрання підозрюваній Б. запобіжного заходу на дані обставини не звернув увагу, в порушення вимог КПК України, застосував до Б. запобіжний захід у вигляді цілодобового домашнього арешту.</p> <p>Таким чином, ухвала слідчого судді постановлена з порушенням вимог кримінального процесуального закону та підлягає скасуванню.</p> <p>В той же час, з урахуванням наявних доказів про вчинення підозрюваною кримінального правопорушення, тяжкості покарання, що загрожує Б. у разі визнання її виною у кримінальному провадженні, наявності міцних соціальних зв'язків підозрюваної, скрутне матеріальне становище, та те що підозрювана Б. є людиною похилого віку та перебуваючи під цілодобовим домашнім арештом підозрювана позбавлена</p>
--	--

	<p>можливості забезпечити себе, апеляційний суд дійшов висновку про те, що застосування до підозрюваної запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту у певний час доби, з покладенням на неї обов'язків, передбачених п. 1, 3, ч. 5 ст.194 КПК України, є достатнім для запобігання ризикам, передбаченим ч. 1 ст. 177 КПК України та забезпечить її належну процесуальну поведінку.</p> <p>При розв'язанні клопотання, апеляційним судом прийнятті до уваги положення ст. 178 КПК України стосовно обставин, що враховуються при обранні запобіжного заходу у їх сукупності. Так, підозрювана Б. має постійне місце проживання, є пенсіонером, хворіє на низку хронічних захворювань, доглядає за своєю рідною сестрою С. Раніше не судима. В даний час виконує свої процесуальні обов'язки належним чином, за місцем проживання характеризується позитивно, що свідчить про наявність в неї міцних соціальних зв'язків в місці її постійного проживання.</p>
<p>Суд, рішення якого змінено</p>	<p>Центральний районний суд м. Миколаєва</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 490/3833/19 (провадження 11-кп/812/502/19) - ухвала</p>
<p>В якій частині рішення змінено</p>	<p>Ухвалу від 25 червня 2019 року, якою повернуто скаргу представнику заявника - адвокату К. в інтересах В., як таку, що подана після закінчення строку на оскарження без поновлення строку на оскарження – скасовано. Постановлено нову ухвалу, якою поновлено представнику заявника – адвокату К. в інтересах В. строк на оскарження бездіяльності слідчого СВ Центрального ВП ГУНП в Миколаївській області щодо не розгляду клопотання у кримінальному провадженні.</p> <p>Матеріали скарги направлено до слідчого судді суду першої інстанції для розгляду відповідно до статей 306-307 КПК України.</p> <p>Відповідно до вимог статті 370 КПК України, судові рішення повинні бути законним, обґрунтованим і вмотивованим. Законним є рішення, ухвалене компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених цим Кодексом.</p> <p>Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджені доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом, відповідно до статті 94 цього Кодексу.</p> <p>Вмотивованим є рішення, в якому наведені належні і достатні мотиви та підстави його ухвалення.</p>

	<p>Статтею 304 КПК України визначено, що слідчий суддя має право постановити ухвалу про повернення скарги у випадках, якщо:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) скаргу подала особа, яка не має права подавати скаргу; 2) скарга не підлягає розгляду в цьому суді; 3) скарга подана після закінчення строку, передбаченого частиною 1 цієї статті, і особа, яка її подала, не порушує питання про поновлення цього строку або слідчий суддя за заявою особи не знайде підстав для його поновлення. <p>Постановляючи ухвалу, слідчий суддя вказаних вимог Закону дотрималась не в повній мірі.</p> <p>Визнаючи неповажними причини пропуску строку на оскарження, слідчий суддя помилково вказав на їх відсутність, адже, виходячи з матеріалів судового провадження представник заявника перебував на лікуванні у стаціонарі з 23 квітня 2019 року по 3 травня 2019 року.</p> <p>З огляду на вищенаведене, слідчий суддя суду першої інстанції дійшла хибного висновку про відсутність підстав для поновлення строку звернення зі скаргою представнику заявника, а тому оскаржувана ухвала про повернення скарги підлягає скасуванню з постановленням нової ухвали про поновлення представнику заявника строку на подачу скарги про бездіяльність слідчого.</p> <p>Відповідно до пункту 18 частини 1 статті 3, частини 3 статті 26 КПК України, слідчий суддя здійснює у порядку, передбаченому цим Кодексом, судовий контроль за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні шляхом вирішення питань, винесених на його розгляд сторонами та віднесених до його повноважень цим Кодексом.</p> <p>Згідно з частиною 1 статті 306 КПК України, скарги на рішення слідчого розглядаються слідчим суддею місцевого суду згідно з правилами судового розгляду, передбаченими статтями 318 – 380 цього Кодексу з урахуванням положень його глави 28.</p> <p>В даному випадку слідчий суддя рішення про повернення скарги прийняв з порушенням вказаних вимог закону, внаслідок чого скарга заявника фактично залишилася нерозглянутою.</p>
Суд, рішення якого змінено	Центральний районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа № 490/5836/19 (провадження 11-кп/812/498/19) - ухвала

**В якій частині
рішення
змінено**

Ухвалу від 10 липня 2019 року про арешт майна – скасовано. Постановлено нову ухвалу, якою у задоволенні клопотання слідчого СВ Миколаївського РВП Очаківського ВП ГУНП в Миколаївській області про арешт майна відмовлено.

Відповідно до вимог статті 370 КПК України, судове рішення повинно бути законним, обґрунтованим і вмотивованим. Законним є рішення, ухвалене компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених цим Кодексом.

Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі об'єктивно з'ясованих обставин, які підтверджені доказами, дослідженими під час судового розгляду та оціненими судом, відповідно до статті 94 цього Кодексу.

Вмотивованим є рішення, в якому наведені належні і достатні мотиви та підстави його ухвалення.

Згідно частини 2 статті 173 КПК України, при вирішенні питання про арешт майна слідчий суддя, суд повинен враховувати: правову підставу для арешту майна; можливість використання майна як доказу у кримінальному провадженні; розумність та співрозмірність обмеження права власності завданням кримінального провадження; наслідки арешту майна для підозрюваного, обвинуваченого, засудженого, третіх осіб.

Вказаних вимог закону слідчий суддя не дотримався.

Як передбачено пунктом 1 частини 2 статті 170 КПК України, арешт майна допускається з метою забезпечення збереження речових доказів.

Згідно вимогам частини 3 статті 170 КПК України, у випадку, передбаченому пунктом 1 частини 2 цієї статті, арешт накладається на майно будь-якої фізичної або юридичної особи за наявності достатніх підстав вважати, що воно відповідає критеріям, зазначеним у статті 98 цього Кодексу.

Відповідно до вимог частини 1 статті 98 КПК України, речовими доказами є матеріальні об'єкти, які були знаряддям вчинення кримінального правопорушення, зберегли на собі його сліди або містять інші відомості, які можуть бути використані як доказ факту чи обставин, що встановлюються під час кримінального провадження, в тому числі предмети, що були об'єктом кримінально протиправних дій, гроші, цінності та інші речі, набуті кримінально протиправним шляхом або отримані юридичною особою внаслідок вчинення кримінального правопорушення.

Виходячи з положень частини 11 статті 170 КПК України, заборона або обмеження користування, розпорядження майном

	<p>можуть бути застосовані лише у разі, коли існують обставини, які підтверджують, що їх незастосування призведе до приховування, пошкодження, псування, зникнення, втрати, знищення, використання, перетворення, пересування, передачі майна.</p> <p>Слідчий суддя, відмовляючи у задоволенні клопотання слідчого щодо накладення арешту на зерно пшениці послався на те, що воно не містить ознак речового доказу у даному кримінальному провадженні, не має доказового значення.</p> <p>А щодо автомобіля, яким перевозилося вказане зерно, слідчий суддя наклав арешт з підстав його відповідності критеріям зазначеним у статті 98 КПК України.</p> <p>Однак, даних, які б свідчили, що автомобіль «DAF», на який слідчий просив та слідчий суддя наклав арешт, у цьому кримінальному провадженні щодо кримінального правопорушення, передбаченого частиною 1 статті 197-1 КК України, відповідає критеріям зазначеним у статті 98 КПК України, матеріали судового та кримінального провадження не містять.</p> <p>Матеріали судового провадження також не містять даних на підтвердження необхідності такого арешту майна, наявність ризиків запобігання можливості його приховування, пошкодження, псування, знищення, перетворення, відчуження.</p>
<p>Суд, рішення якого скасовано</p>	<p>Южноукраїнський міський суд Миколаївської області</p>
<p>Категорія справ</p>	<p>Справа № 486/515/19 (провадження 11-сс/812/373/19) - ухвала</p>
<p>В якій частині рішення скасовано</p>	<p>Ухвалу від 24 травня 2019 року про відмову у задоволенні клопотання слідчого про направлення до медичного закладу для проведення стаціонарної судово-психіатричної експертизи К. скасовано.</p> <p>Постановлено нову ухвалу, якою клопотання старшого слідчого СВ Южноукраїнського ВП Первомайського ВП ГУНП в Миколаївській області задоволено.</p> <p>Постановлено призначити у кримінальному провадженні стаціонарну судово-психіатричну експертизу, виконання якої доручити судовим експертам комунального закладу «Херсонська обласна психіатрична лікарня» Херсонської обласної ради.</p>

Результати аналізу рішень судів першої інстанції, які були змінені чи скасовані під час апеляційного розгляду, наведені в таблиці із зазначенням причин їх зміни/скасування.